

СУМАХ ШЕЈДА

Метитио,
Тазалто,
Шатрто

СИМЛАХ ШЕЈДА

МАҲИУТО,
ТАЗЭЛТО,
ШАҶРТО

Siimandceger
Yamisiarın şaxsı
nıtabxanasından
Siimandceger Ş. Ş. Ş. Ş. Ş.
28 Jan. 2014.

Боку
Ширваннонр
2004

Beynəlxalq Qızıl Priz laureatı (Madrid, 2004)
Şirvanəşr, 84 (651), 2004.
Nəşir Qəşəm İsbəyli

Redaktorları
Zibeydə Vəfəli
Anar İsbəyli

Симак Шейда
Мәһриһо, гәзәлһо, шәјрһо. Боку, Ширваннәшр, 2004.
152 сәһ.

83.3. Az(2)
S -----
054

© Simax Şeyda, 2004.

Ünvan: Bakı – AZ 1021, Badamdar şos. 77.
Tel.: 492-92-27, 492-93-72, 34-70-94, (850) 316-23-40.

МӘҢНИҢО

ДУХДӨР ШИРВОНИ

Өдэж дү-жэкирэ дирэним хэр руз,
Гирошдэ рафдэни эз кучэјму дуз,
Оморэј эз Којчај, бэлкэш эз Огуз,
Дүлмэ шэвиш, рузиш этү хэјрони,
Өј духдэр Ширвони, духдэр Ширвони!

Күл-чичэк вокундэ тү хэндүсдэки,
Рүјтү јэ офтои, гоштү јэ мэнги,
Дуразэ мујһојтү рачи, гэшэнки
Өз чуммэ тү э дур мэра омони,
Ој духдэр Ширвони, духдэр Ширвони!

Лејли бисдоригэ Мэчнунтү мэнүм,
Әкэр Әслинигэ дэрдлү Кэрэмүм.
Әри хэр гүссэјтү, гэмтү мэлһэмүм,
Чүнки тү чигэрмэ, һэмиш чунмэни,
Ој духдэр Ширвони, духдэр Ширвони!

Һэшгтү, мүһбэттү гуч дорэ мэрэ,
эдэј эз шоритү дүлмэ пар зэрэ,
Ә рэйгтү мэ гурбу миддүм хүшдэрэ,
Симах пир нэ бири һэлэ човони,
Ој духдэр Ширвони, духдэр Ширвони!

ЈОР, ЭЗ ДЭСТҮ НЭ ГҮРДЭ

Хостэнүм энмэ боши,
Күлмэ-чэмэнмэ боши,
Јэ күлбэдэнмэ боши,
Јор, эз дэстү нэ гүрдэ,
Нэ зүндэјүм, нэ мүрдэ.

Түсүз шэвмэ руз нибу,
Јэ кор-бормэ дуз нибу,
Һэрс чуммэ тэмиз нибу,
Јор, эз дэстү нэ гүрдэ,
Нэ зүндэјүм, нэ мүрдэ.

Вокун дэрһој дүлмэрэ,
Ваки дэстэј күлмэрэ,
Сэвкисиз нэйл мэрэ,
Јор, эз дэстү нэ гүрдэ,
Нэ зүндэјүм, нэ мүрдэ.

Симах тэк түрэ хостэ,
Түсүз нэсда поисдэ,
Һэрүс боши воисдэ,
Јор, эз дэстү нэ гүрдэ,
Нэ зүндэјүм, нэ мүрдэ.

МЭ ЭНТҮНҮМ, ТҮ ЭНМЭ

Эзмэ һэј вирихдэни,
Дүлмэрэ хун сохдэни,
Ичү кори гүрдэни,
Ә јор, бијо э јэнмэ,
Мэ энтүнүм, тү энмэ.

Шин дүлтүрэ сэсирэ,
Мэрэ хостэ нэс дирэ,
Ә һэшгмэ бил вэрзирэ,
Ә јор, бијо э јэнмэ,
Мэ энтүнүм, тү энмэ.

Мэкэр хэбэртү нисди,
Худојму бурри-бэсди,
Имурэ чүт нүвүсти,
Ә јор, бијо э јэнмэ,
Мэ энтүнүм, тү энмэ.

Ә гэд рачһо рачи тү,
Дэниш дијэ һэчи тү,
Симаха элачи тү,
Ә јор, бијо э јэнмэ,
Мэ энтүнүм, тү энмэ.

И ДУХДӨР

Ө гэд духдөрһој Огуз,
Јэ ковтэри и духдэр.
Эз гэм-гүссэ бүтүн руз,
Бихэбэри и духдэр.

Мујһорэ шунэ зэрэ,
Рач-рач бофдэ јон норэ,
Чэнд-чэнд елчи оморэ
Һэр руз эри и духдэр.

И күзэлэ э кини,
Назлу чонэнһо кини?
Фэрһадэ э Ширини
Бэрабэри и духдэр.

Күзэллик, һэшг, мүһбэт,
Дори урэ тэбиэт,
Симах Шејда чү хушбэхт
Бэхтэвэри и духдэр.

МӘРӘ

Ә бибофо күзәл дәниш,
Чофо дорә күшдә мәрә.
Дәрд-гәммәрә амбар сохдә,
Нәсә сакит һишдә мәрә.

Кох гуфдирә нәзник бијо,
Шоримәрә сохдә зијод.
Кох бирәнүм әрију јод,
Ә пәсәј дәр дошдә мәрә.

Чү чун Худо, ој назлү јор,
Јә дәрлмәрә нә сох һозор.
Зулум нәди очуг-ошкор,
Биһил рәһәт нүшдә мәрә.

СИПИ МЭБОШ

Ҳале э дүл хосде чиге не бирем,
Ҳуломэ кэфирэ мэ не кэширэм,
Не биһил гул бошум э дэс гүссэ, гэм
Ҳамишэ дүлшори ве ники винош,
Ә сижэ мујһојмэ зу сипи мэбош.

Ә чү гуфдирэни түрэ шэвһо дүм,
Чү гоф хосдэнигэ таки гу шинүм,
Нумтүрэ эз һэр чи зэвар мигүрүм,
Дэс мэбэр э сэрмэ бијо јон гиросш,
Ә сижэ мујһојмэ зу сипи мэбош.

Һэр чирэ јэ вэхди, зомони һисди,
Човонлуг јэ сүрхи мэјдони һисди,
Худорэ рэһми һисд, омони һисди,
Тэмизэ дүлһорэ эз дүли гэрдош,
Ә сижэ мујһојмэ зу сипи мэбош.

Нэс дирэ чумһојмэ дијэ шэвһо хов,
Дүлмэ кобоб имбу э гэд эн элов,
Назэнин гүзэлһо эзмэ јон муров,
Бијо и Симаха шор сох тү мунош,
Ә сижэ мујһојмэ зу сипи мэбош.

ВОРВОРИҞО

Чәстә-чәстә эз дог, дәрә
Бијојт кујит дәрһојмәрә,
Јә хәбәр дит эз јор мәрә,
Зијод бошу пој шориһо,
Ој мәһнихун, ворвориһо.

Әји рәһһо мунди чуммә,
Вадарафди эз јор нуммә,
Јә нишон дит эзу эмә,
Зијод бошу пој шориһо,
Ој мәһнихун, ворвориһо.

Һич нә поит дәрә кујит,
Лап фит дорә-дорә кујит,
Тәки эз јор јә нишон дит,
Зијод бошу пој шориһо,
Ој мәһнихун, ворвориһо.

Омон нәдит гәмә ишму,
Шор хәбәр дит эмә ишму,
Симах рази бу эзишму,
Зијод бошу пој шориһо,
Ој мәһнихун, ворвориһо.

Ијун 2004

ТЕЛМАНИ

Әри Исмаилов Телман

Ә и дүнјоһ әри хуби омори,
Әри милләт, әри хәлги һәр кори,
Чәһәмәтә һәзиз куки, бирори
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зейналабддин ән жуһурһо Телмани.

Шәһәр-шәһәр, диһ-диһ гәшдә нум әну,
Һәр руз ә сәр косибһои чум әну,
Худо урә јә бәхш дори әриму,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зейналабддин ән жуһурһо Телмани.

Ә гәд Акко јә нумазиш вокунди,
Ә жәһәмәт јә дәстә күл бурмунди,
Ә шәјрһо, ә мәһниһо у мунди,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зейналабддин ән жуһурһо Телмани.

Ә урәвоз хәлгмә сохдә ифтихор,
Һәјтәр игид пој һәмишә бошу шор,
Симах нүвүсд и шәјрә јодигор,
Бәзәк чәнд-чәнд ән һүмүрһо Телмани,
Зейналабддин ән жуһурһо Телмани.

ГЭҮРИ БИРЭМ

Мэрэ э һәшг овурдәгор,
Эз жә күзәл гәһри бирәм.
И чү кори, офүррогор,
Эз жә күзәл гәһри бирәм?

Нәсә хосдә мэрэ винү,
Дүл гофмэрэ у јор шинү,
Эз һәшг богмә жә күл чинү,
Эз жә күзәл гәһри бирәм.

Әзи әвәл нәбу зәбу,
Нуммә э сәр дүли дәбу.
Һәј гоф сохдә хәндүстәнбу,
Эз жә күзәл гәһри бирәм.

Ә ки гујум и дәрдмэрә,
Хилос соху әз гәм мэрә,
Кәнә винүм у духдәрә,
Эз жә күзәл гәһри бирәм.

Симах, әз тү дур бу һәсрәт,
Гуч дү түрә һәшг, мүһбәт.
Кош нә гуји дијә һич вәхт:
Эз жә күзәл гәһри бирәм.

МУҲБАТЭ Э РӘҢИ

Гүссә бирә, гәм бирә,
Мүһбәтә э рәһи.
Рачә чумһо нәм бирә,
Мүһбәтә э рәһи.

Појһо э сәнг вохурдә,
Амбар сәрһо кич хурдә,
Дүл хирд бирә эхирдә,
Мүһбәтә э рәһи.

Мәчнун сад чофо кәши,
Ә руј нә хәндүсд һәшги,
Гәми ошугә бәхши,
Мүһбәтә э рәһи.

Короглу эз Никар хунд,
Хан Кәрәм Әслисүз мунд,
Шейх Сәнаниш хук чарунд,
Мүһбәтә э рәһи.

Һәрәбир шориш бирә,
Әнчәг зу фурмуш бирә,
Вәрф бирә, воруш бирә
Мүһбәтә э рәһи.

Ә Симах, сәбурлу бош,
Әз бог сәвги түш кирошд,
Һижрон јетим муно кош,
Мүһбәтә э рәһи.

ҮЛКӘР НӘВӘЈМӘ

Зуһун вокундәј
Таза-таза тү,
Ә хош оморә
Бүтүн корһөјтү.

Ој мәрә мәнгә,
Үлкәр нәвәјмә.
Ә сүрхә күлһө
Бәнзәр нәвәјмә.

Винирә сәһәт
Кәләбәбәрә,
Зу ә сәр әну
Шәнди хүшдәрә.

Јә битләјтү һисд,
Нуми Мәләји.
Буји, бухуни
Әз тү кәләји.

Ој мәрә мәнгә,
Үлкәр нәвәјмә.
Ә сүрхә күлһө,
Бәнзәр нәвәјмә.

ДУХДЭРҮОЈ ЕРШОЛЕИМ

Јэ офтои, јэ мэнки
Духдэрһој Ершолейм.
Өз дү-јэки гэшэнки
Духдэрһој Ершолейм.

Рачи васала хуно,
Һисди һэсэлэ хуно,
Ширин хэјолэ хуно,
Духдэрһој Ершолейм.

Ө һэрэшү Әсли һисд,
Чэнд Лејли нэфэслү һисд,
Ширин, Нигор сэслү һисд,
Духдэрһој Ершолейм.

Һэшглү, мүһбэтлүни,
Дүлһошү ниэтлүни,
Һэзизи, гимэтлүни
Духдэрһој Ершолейм.

Күзэллик мидү богэ,
Вишэрэ, савзэ догэ,
Ө һэшг овурд Симаха,
Духдэрһој Ершолейм.

ВОГОШД, ЈОР, ВОГОШД

Зүмүсту омо-рафд, васали дијэ,
Дүлһој одомиһо хошһали дијэ,
Рафдэ мэһо, салһо хэјоли дијэ.
Түш бијо эримэ јэ хэјол мэбош,
Чэнд гэдэр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

Түсүз шохир дүлмэ јэтим мимуну,
Ә богһо бүлбүлһо дијэ нихуну,
Вэхтсүз дусдог имбу мәһниһој әну,
Јэ ләкә нә вино мүһбәттү кош,
Чэнд гэдэр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

Һәчи сәвки нибу, чү гуфдирүм мә,
Гәһр гүрдә рафдани эз јэ гофләјмә?
Ә рәһтү чун дорә һәр руз әдәј мә,
Тәвәссәр тү һәрүс дәдәјмә гәрдош,
Чэнд гэдэр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

Әгүл-комолтүрә вәрчи ә сәртү,
Әкәр хисирәјгә зү бош хәбәр тү,
Симах хостә боши јэ бәхтәвәр тү,
Ә дүл тү һәшгмәрә, сәвкимәрә дошд,
Чэнд гэдэр дир нисди вогошд, јор, вогошд.

БИРЭ ЧИГЭ

Өз сэр догһо думон муrow,
Ө мүһбэт бирэ чигэ.
Сэвки мијов, һичрон муrow,
Ө мүһбэт бирэ чигэ.

Чулһо, дүзһо чэмэн имбу,
Дог, дэрәһо күлшән имбу,
Чиркин зәнһо гәшәнк имбу,
Ө мүһбэт бирэ чигэ.

Хош мигиров рузһо, мәһһо,
Әри имбу бүтүн нәһһо,
Нәзник имбу дураз рәһһо,
Ө мүһбэт бирэ чигэ.

Борсуз богһо э бор мијов,
Рузһо, шәвһо һәј шор мијов,
Јориш э кин ән јор мијов,
Ө мүһбэт бирэ чигэ.

Симах, дур бош әз дәрд, әз гәм
Биһил дүл тү шор бу јә кәм.
Әри дәрдтү имбу мәлһәм
Ө мүһбэт бирэ чигэ.

ҲОРОЈ ЗЭН БИЈОМ

Данусдани, ој күлмэ,
Ој мујһоји сүнбүлмэ,
Түрэ хостэ и дүлмэ,
Ҳорој зэн мэрэ бијом,
Пар зэрэ-зэрэ бијом.

Нидәнүшүм э дэрэ
Ә вишэ, э никэрэ.
Шэв мисохум сәһэрэ,
Ҳорој зэн мэрэ бијом,
Пар зэрэ-зэрэ бијом.

Әз тэк мундэ вомундэм,
Ә дэс хэјолһо мундэм,
Гимиш нэ сох хурум гэм,
Ҳорој зэн мэрэ бијом,
Пар зэрэ-зэрэ бијом.

Сэр Симаха тачи тү,
Дэрдирэ элачи тү,
Дүли сэнги эрчү тү,
Ҳорој зэн мэрэ бијом,
Пар зэрэ-зэрэ бијом.

НЭСДА ТҮРЭ

Ој јор, тү бэхт, мозолмэни
Фикирмэни, хэјолмэни,
Күл-чичэкли васалмэни,
Әз дүл, эз чун хостэ түрэ,
Әз дэс нора нэсда түрэ.

Бијо јор бош эримэ тү,
Сэвинчмэ тү, шоримэ тү,
Мэчнунтүнүм бэндүм этү,
Әз дүл, эз чун хостэ түрэ,
Әз дэс нора нэсда түрэ.

Түрэ хуно нибу күзэл,
Гошһо мэнки, ловһо һэсэл
Чү рач бирэј эхир мэхэл,
Әз дүл, эз чун хостэ түрэ,
Әз дэс нора нэсда түрэ.

Һэр јора дүл нидү Симах,
Јэ дэстэ күл нидү Симах,
Ә рәһтү чун мидү Симах,
Әз дүл, эз чун хостэ түрэ,
Әз дэс нора нэсда түрэ.

БИЈО, БИЈО

Чуммэ мунди э рәһ тү,
Вэди нисди чэнд мәһ тү,
Хосдэ бошум һәрмәһ тү
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Әдәј эз бог күл чирэ,
Лалә, нәркүз вәрчирэ,
Ә зир појтү дәчирэ,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Дүлтүрә сәнг мәсох тү,
Амбар имбу күноһтү,
Биһил нә кәшүм оһ тү,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

Симах эз наз вәгүрдә,
Нәчоғи әдәј мүрдә,
Һүмүри э дәстү дә,
Бијо, бијо, јор бијо!
Дүлмэрэ сох шор бијо!

ЗАЛУМ ЈОР

Амбар хосдәнүм түрә,
Шәндә нәсданүм түрә,
Воисдә дүл дүм түрә,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Пој гујум гофә очуг,
Ә рујтү бирәм ошуг,
Бијо «һә» гу јәболуг,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Тү әсәрмә јә точ бош,
Әри дәрдемә илоч бош,
Дијәш күзәл вә рач бош,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

Ә кин тү Әсли кини?
Тү астарәј һәсмуни,
Хосдә фирсүм хәзмуни,
Нәди мәрә зулум јор,
Ој залум јор, залум јор!

ОМОН, ОМОН

Јә күзәлә мүһбәти күшд мәрә,
Нәзник нәһишд ә пәсәј дәр дошд мәрә
Инсофлү бу, сәвмиш соху кош мәрә,
Омон, омон, назлү јорә әз дәси,
Мәрә чофо дорәгорә әз дәси.

Кох әз бәбәј, коһ әз бирор тәрсирә,
Нәсә хосдә шинү јорә сәсирә,
Һәрдән рихдә чум хүшдәрә һәрсирә,
Омон, омон, назлү јорә әз дәси,
Мәрә чофо дорәгорә әз дәси.

Шәвһо ховмә дијә әз чум вирихдә,
Шоһир дүлмә ә гәд элов һә сухдә,
Нәсда чутам һүмүр сохум мә бәгдә,
Омон, омон, назлү јорә әз дәси,
Мәрә чофо дорәгорә әз дәси.

Ә мәтләбтү расош јә руз, ој Симах,
Шор бу әз тү Боку, Огуз, ој Симах,
Бәхтәвәр бош, хошбәхт зиһис, ој Симах,
Омон, омон, назлү јорә әз дәси,
Мәрә чофо дорәгорә әз дәси.

ТЭҢДИ МЭСОХ

Пој, ој күзэл, чү чун тү пој,
Бијо мэсох һовун тү, пој.
Шоһир дүлмэ имбу лој-лој,
Инсофлү бош, бэди мэсох,
Әри рафда тәһди мэсох.

Дүлмэ һалә сүһбәт пури,
Әри күлмә һүрмәт пури,
Сәвки пури, мүһбәт пури,
Инсофлү бош, бэди мэсох,
Әри рафда тәһди мэсох.

Дәрдлү бирә јор хостәгор,
Гәдүр һәшгә данусдәгор,
Јә руз сурмә имбу ошкор,
Инсофлү бош, бэди мэсох,
Әри рафда тәһди мэсох.

Чү мисоху Симах түсүз?
Јә шәв нибу сәбәһ түсүз,
Һүмүр имбу кутаһ түсүз,
Инсофлү бош, бэди мэсох,
Әри рафда тәһди мэсох.

ПҮРС МӨРӨ

Тү ој мэрэ пүрсирэгор, гэшдэгор
Һүрмэтмэрэ э дүл хүшдэ дошдэгор,
Шәһли чэмэн, күл богчәһо, хон чинор
Эз чәнд диһо, эз шәһәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Ә јормәни мәһој, салһој һәили,
Зүмүстуһој вә васалһој һәили,
Чү ширини у хәјолһој һәили,
Тү эз шәвһо, эз сәһәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Илһом дорэ мэрэ хори бәбәһо,
Ә дүлмә дә сәс ән гушһо, ләпәрһо.
Ој һовирһо, ој бирорһо, хәһәрһо,
Эз дурнаһо, эз ковтәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

Чуммә мунди нә э дәвләт, нә э вор,
Пој Год зәнү, Јусиф хуну, бошим шор.
Симах, нисди э и дүнјоһ иһтибор,
Эз шор дүлһо, бәхтәвәрһо пүрс мэрэ,
Назлү-назлү эз духдәрһо пүрс мэрэ.

НИСДИ, НИСД

Ә сәр билог, ја күзәл јор винирүм,
Сифәти мәнк, буји чинор винирүм,
У духдәрә хәјли дилшор винирүм,
Урә хуно назлү чәјрон нисди, нисд,
Јә дүлвәбәр, ја меһрибон нисди, нисд.

Һә пүрсүрүм нумтү чүни нә гуфди,
Әз чижои, духдәр кини, нә гуфди
Әри рафда һәј тәһди сохд, һәј тәһди
Урә хуно назлү чәјрон нисди, нисд,
Јә дүлвәбәр, ја меһрибон нисди, нисд.

Әз Гүбәји, әз Ширвони бәлкә у,
Товуш дорә, үшүг дорә мәнкә у,
Човобмәрә әлбәт мидү кәјкә у,
Урә хуно назлү чәјрон нисди, нисд,
Јә дүлвәбәр, ја меһрибон нисди, нисд.

Симах Шејда, кортү мунди ә Худо,
Офүррогор у күзәлә инсоф до.
Әзи кориш шоһир дүлтү шор гәрдо,
Урә хуно назлү чәјрон нисди, нисд,
Јә дүлвәбәр, ја меһрибон нисди, нисд.

ТӘРСИРӘНҮМ, Ә ДУХДӘР

Хүшдәрә бәзәк дорә,
Муҗһоҗтүрә јон норә,
Ә бүрү нә вадара,
Тәрсирәнүм, ә духдәр,
Мијој ә чум, ә духдәр.

Бәдә чумһо амбари,
Нихојут вини шори,
Һәшданки гүзүл мари,
Тәрсирәнүм, ә духдәр,
Мијој ә чум, ә духдәр.

Унсузиш тү күзәли,
Әз һәр духдәр зәвәри,
Һәшгтү ә дүлһо дәри,
Тәрсирәнүм, ә духдәр,
Мијој ә чум, ә духдәр.

Симах гимиш нисоһу,
Јә муҗләј сәртү кәм бу,
Әз тү Әсли, Сәнәм бу,
Тәрсирәнүм, ә духдәр,
Мијој ә чум, ә духдәр.

КҮЛҲО

Дүл вэбэрдэ буј ишму нисд,
Ә руј хори тој ишму нист,
Зэрд нэбошит, һэј зинисид,
Зэриф күлһо, рачэ күлһо,
Ој бэнэвшэ, ғүзүркүлһо.

Оморэки күзэл васал,
Вокундэнит ишму һэр сал,
Одомиһо бирэ хошһол,
Зэриф күлһо, рачэ күлһо,
Ој бэнэвшэ, ғүзүркүлһо.

Күзэллик дит боғ-боғчэрэ,
Һэр мэхэллэ, һэр кучэрэ,
Әри һэр дэрд нисдит чорэ,
Зэриф күлһо, рачэ күлһо,
Ој бэнэвшэ, ғүзүркүлһо.

Симах һэр руз дэстэ күрдэ,
У эри јор эдэј бэрдэ,
Сэвки ишму ә дүли дэ,
Зэриф күлһо, рачэ күлһо,
Лалэ, нэркүз, ғүзүркүлһо.

НИДУМ ТҮРӘ

Ој сижәчум, ој гәләмгош,
Ә лал, мәрчон нидүм түрә.
Тү хошбәхд бош, бәхтәвәр бош,
Ә дәс һичрон нидүм түрә.

Нә Лејли, нә Хумари тү,
Мәрә һәвәс, һәшг дори тү,
Тәһрифмәндә јә јори тү,
Ә һәр чонән нидүм түрә.

Рази нәбош һәсрәт кәшүм,
Гүссә хурум, гәм, дәрд кәшүм,
Ошуг бирә чофокәшүм,
Әјә инсон нидүм түрә.

Тәрлан гәшдә ов хүшдәрә,
Чумһо дирә хов хүшдәрә,
Ки микүшү тов хүшдәрә?
Ә һич кәс дан нидүм түрә.

Симах, кәнә васал омо,
Ә сәртү бәхд, мозол омо,
Јор ә хубә мәһәл омо
Гу:- Ә сад чон нидүм түрә.

ДУЛМӨ МУНДИ Э СЭРТҮ

Нэфэстү нэфэс күли,
Сифэттү војгэј дүли,
Мујтү гујкэ сүнбүли,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Ө эшрәфи бэнзэри,
Өз лал, мэрчон зэвэри,
Јэ гэнэтлү ковтэри,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Өз күл рачи вэгүрдэј,
Ө мэнгэвоз бәһс күрдэј,
Тәһно мунум гу тәкэј?
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

Сабур Симах варасди,
Симах у Симах нисди,
Бијо э сәсмэ сәс ди,
Чү рач бирэј, духдэр тү,
Чуммэ мунди э сэртү.

МИКӘШҮМ ХӘЈОЛТҮРӘ

Әсәр доғһо марал һисд,
Ә һәр ружтү јә хол һисд,
Дијә мәрә гәрәл нисд,
Гурбу јә чүт холтүрә,
Микәшүм хәјолтүрә.

Ә гәд духдәрһој доғи,
Тү үшүглю чирәги,
Түсүз һүмүр ноһоги,
Гурбу јә чүт холтүрә,
Микәшүм хәјолтүрә.

Күзүлкүл, рәјһони тү,
Сәвкили чонәни тү,
Һич кәс тој нибу әтү,
Гурбу јә чүт холтүрә,
Микәшүм хәјолтүрә.

Ә бәхт Симах офторәј,
Урә һәшг, һәвәс дорәј,
Падшаһ ән рачи бирәј,
Гурбу јә чүт холтүрә,
Микәшүм хәјолтүрә.

ТҮНИ, ТҮ

Истэк дүлмэ, војгэј дүлмэ,
Түрэ хостэ эдэј дүлмэ,
Ој бэнэвшэ, күзүркулмэ
Дэвлэт түни, вор түни, тү,
Јэ назэнин јор түни, тү.

Мүрдүм эз наз кэширэ мэ,
Әнчэг сәфо нэс дирэ мэ,
Бијо зулум нэ сох эмэ,
Дэвлэт түни, вор түни, тү,
Јэ назэнин јор түни, тү.

Ә сад рачэ мозолмэндэ,
Түрэ дэгиш нитам сохдэ,
Мүһбэттү э дүлмэ дэ,
Дэвлэт түни, вор түни, тү,
Јэ назэнин јор түни, тү.

Сэвмиш сохдэ күноһ нисди,
Симах түсүз Симах нисди,
Имбуруз һисд, сәбәһ нисди,
Дэвлэт түни, вор түни, тү,
Јэ назэнин јор түни, тү.

НӘ ВИРИХ ӘЗМӘ

Рачи дори түрә бүзүргә Худо,
Чуммә ә сифәттү, ә чумтү офдо,
Дүлмә мүһбәтлү, һәшглү бисдо,
Дијә тү, ој күзәл, әнмәни, әнмә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Мәчнун јә вәхд офдо әз пәсәј Лејли,
Ә сәр ән Ширин мунд Фәрһада мејли,
Дәрдлү Кәрәмиш кәшд Әслирә хәјли,
Уһо шор нә бисдо данусдә һәммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Тү јә меһрибони ә гәд күзәлһо,
Сәвкили чонәни ә гәд күзәлһо,
Дијәш күзәл бирәј әхир мәһәлһо,
Түрә винирәки кәм бирә гәммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Пој тү ә хунәјму вохурдгә әкәр,
Симах Шејда имбу кәлә бәхтәвәр,
Лоһиглү һәрүс бош бијо, ој духдәр,
Нүвүсү шәјрһо әз тү гәләммә,
Пәһни нә бош әзмә, нә вирих әзмә.

Э ДУХДЭР

Шинирэм ки тү эз Гүбэ оморэј,
Ә јә човон ошуг бирэј, бэнд бирэј
Мэ энтүнүм, тү энмәни гуфдирэј,
Нәра, нәра дәниш һәчи, э духдәр,
Бәс у дорә гофтү әчи, э духдәр?

Јә вәхт хундәјм э јә чигә нуборә,
Гәшдәјм рачә кучәвој эн Гүбәрә,
Ә һәшг иму шәһво сохдәјм дүборә,
Нәра, нәра дәниш һәчи, э духдәр,
Бәс у дорә гофтү әчи, э духдәр?

Ки мигуфди тү бибофо мибоши?
Чофо миди, томом чофо мибоши?
Ә кәсәвоз Одом, һово мибоши,
Нәра, нәра дәниш һәчи, э духдәр,
Бәс у дорә гофтү әчи, э духдәр?

Дијә нисди э түрәвоз кор Симах,
Јә назәнин имбу һәлбәт јор Симах,
Кәнә мибу эз дүл, эз чун шор Симах,
Нәра, нәра дәниш һәчи, э духдәр,
Бәс у дорә гофтү әчи, э духдәр?

ӨЗ ДЭС ЭНИ ДУХДЭРҮО

Чэнд гэдэр гэм кэшүм мэ,
Өз дэс эни духдэрһо.
Гүссэ пури синэјмэ,
Өз дэс эни духдэрһо.

Ө дүлмэ ворүш рихдэ,
Нэс бирэнүм э хүшдэ,
Шэвһо ховмэ вирихдэ,
Өз дэс эни духдэрһо.

Ө фикир, хэјол дэрүм,
Өчэ бурам нэсданүм,
Худорэ һорој зэрүм,
Өз дэс эни духдэрһо.

Јэкијиш омон нэсда,
Ө гэсд эн чун поисдэ,
Симах чү соху бэгдэ,
Өз дэс эни духдэрһо?

ЈЭ ЗИРЧУМИ ҺИСДИ МЭРЭ

Ә Исроил хэјли кэшдәм,
Әз чэнд шәһәр, диһ гирошдәм,
Јә күлбәдән сәвмиш сохдәм,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

Дәдәјмәрә бисдо хәбәр,
Данусд бирор, данусд хәһәр,
Војгәј дүлмә омо ә сәр,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

Күлә хуно јә духдәри,
Ә рачији гоф нә вәри,
Ә мәнк, офто бәрабәри,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

У Симаха һәвәс мидү,
Илһом мидү, нәфәс мидү,
Һәм дүлшори, һәм һәз мидү,
Дијә дәрд, гәм нисди мәрә,
Јә зирчуми һисди мәрә.

ДОРУМ ДҮЛМӘРӘ

Ә Огуз буј шәндәј јә күзәл бирәј,
Әз бинәј Шондоги бәнәвшә чирәј,
«Ана булаги»рә әз чуми хурдәј,
У руз ки, мә әтү дорум дүлмәрә,
Мугум офдум дијә гүзүлкүлләрә.

Нүшдәјтү марали, кәшдәјтү чәјрон,
Ә бујтү, бухунтү бисдорум һәјрон,
Тојтү офто нијов ә Мил, ә Муған,
У руз ки, мә әтү дорум дүлмәрә,
Мугум офдум дијә гүзүлкүлләрә.

Мә јә пәрвонәјүм түни чирогмә,
Ә рәһтү чун мүдүм Мәчнунсојәг мә,
Нәданһо нә хәндү, ој јор, пој әмә,
У руз ки, мә әтү дорум дүлмәрә,
Мугум офдум дијә гүзүлкүлләрә.

Симах күзәлһорә ә рәһи гули,
Тәмиз мүһбәти дәвләти, пули,
Амбари шәјрһо һәлә ә дүли,
У руз ки, мә әтү дорум дүлмәрә,
Мугум офдум дијә гүзүлкүлләрә.

ГЭЗЭЛЬО

КҮШДӘ МӘРӘ

Ә сәр Мәчнун наз сохд Лејли,
Дүл әнурә сухунд хејли,
Назсүз нәбу Ширин, Әсли,
Назтү әдәј күшдә мәрә,
Нәсә рәһәт һишдә мәрә.

Күзәлһорә нази амбар,
Дүлһо имбу гәбәр-гәбәр,
Зулум мәсох бијо, ә јор,
Назтү әдәј күшдә мәрә,
Нәсә рәһәт һишдә мәрә.

Нә ә Гүбә, нә ә Ширвон
Нибу түрә хуно јә чон,
Әки гујум, омон, омон,
Назтү әдәј күшдә мәрә,
Нәсә рәһәт һишдә мәрә.

Симах, амбар нә сох фикир,
Әз вәхти зу имбоши пир,
Гәләм вәки нүвүс шәјр,
Тү ки, назтү күшдә мәрә,
Нәсә рәһәт һишдә мәрә.

ДУРУМ МӨ

Чон эритү, ој Огуз, эз тү амбар дурум мэ,
Нэсданүм түрэ дирэ, эз дү чумһо курум мэ.

Энчэг дүлмэ винирэ вишэјтүрэ, догтүрэ
Чүнки э уһорэвоз һэрмэхүм, һовурум мэ.

Хэјолмэ һэр руз кэшдэ богһојтүрэ э сәри,
Чү сохум мүһбэтлүнүм, чофокеш чуһурум мэ.

Кәм нә чирәм эз дорһо элүһо, әнбүрүһо
Бәгәлүһо вәрчирәм воисдәм ки, хурум мэ.

Унчикә мунди мэрэ у һәјили рузһојмә,
Шәвиш, рузиш кэшдүмкә чәтин ки, мијофум мэ.

Симах, дәрдтү кәләји нидору әји дүнјоһ,
Шоһирһо гәмли бирэ, э гэд хәлг мәшһурум мэ.

ОЈ КҮЗЭЛ

Когозтүрә вэгүрдүм мә имбуруз, ој күзэл,
Ә хүшдә нә оморум дан бүтүн руз, ој күзэл.

Һәшданки и дүнјорә сәнгһои рихд ә сәрмә,
Ә дамармә поисд хун бисдорум буз, ој күзэл?

Нүвүсдәјки нумтүрә дијә һич вәхд нә гүрүм,
И чү гофи, фикиртү эрчү чарусд, ој күзэл.

Бәс әримә нүвүсдә когозһорә чү сохум,
Чү мигују ә и кор һәр һовир, дусд, ој күзэл?

Әкәр тәхсирмә һисдгә хәнчәл вәги күш мәрә,
Бијов ә сәр гирјәјмә Боку, Огуз, ој күзэл.

Симах бәфосүзһорә јәкимүн дүшмәнини,
Бијо нә сох хүшдәрә тү сәригуз, ој күзэл.

НӘ ВОКУНДӘМ Ә КИНТҮ

Тә имбуруз дүлмәрә нә вокундәм ә кинтү,
Әнчәг, ә јор, әз һәшгмә хәбәрдори јәгин тү.

Данусдани чәнд гәдәр түрә сәвмиш сохдәнүм?
Әтү Лејли гујум мә, бәлкәш һисди Ширин тү.

Әз дәстү хујкир бирәм чәнд мәһи, ај назәнин,
Ә чикәјмә бошикә тоб мијори чәтин тү.

Сәр вәкүрдә әз Губә кәш бураји әчә хостә,
Хостәни лап ә Москов, ә Һиндистон, ә Чин тү.

Симах түрә һәмишә ә сәр дү чум мидору
Шоһирә ә гофһоји бош һәр зәмон әмин тү.

Ә ДУХДӘР

Әз сәрмә әгүлмәрә бијо нә бәр, ә духдәр,
Дивонәј рачитүни бүтүн шәһәр, ә духдәр.

Шунә зәрәј мујһорә рихдәј ә пәсәј кәрдән,
Хисирә човонһорәш сохдәј хәбәр, ә духдәр.

Мә ошугә гоф дорә шор сохдигә дүлмәрә,
Гәм, гүссәјмә лов имбу томом әз сәр, ә духдәр.

Офдо нијов гәрдүмгә и һүломә бүсбүтүн,
Түрә хуңо назлү јор нибу духдәр, ә духдәр.

Симах Шејда јә Мәчнун бири ә чул офдори,
Дәли-дивонәјтүни нәсда мәғәр, ә духдәр?

ДИЈӨ

Бијо э гоф кэсэвоз нэ нүш, нэ вэхиз дијэ,
Ө бүгүртү чү күли гүзүркүл, нэргүз дијэ.

И буј-бухун, мэнкэ руј, и чум-гошки түрэ һисд,
Бовор сох э јэ күзэл, э јэ јориш нисд дијэ.

Сэр чумһојтү рушум бу тү чонэнэ, күзэлэ,
Имуһој эз дүл, эз чун хосдэгорһо һисд дијэ.

Вэги эз дэс гэлэмэ тү Лејли эри Мэчнун
Өз тэмиз һэшг, мүһбэт јэ когоз нүвүс дијэ.

Хубэ нумтү э ләңэ, э зуһун миофдону,
Өз тү шори мисоһу ватантү Огуз дијэ.

Јэ духдэрэ бисдогэ эгүл, комол вэ рачи,
Ө Симах, чү кэрэки у күлә чиһиз дијэ.

КҮЗЭЛҮО

Чү амбари э руј хори ширин зуһун күзэлһо,
Нэсда кэнэ эрчү сохдэ дүлһорэ хун күзэлһо.

Кимихорэ эз чумһои сэвки, мүһбэт рихдэ,
Човонһорэ, чобилһорэ сохдэ Мэчнун күзэлһо.

Кимихорэш нази бэрдэ эз сэр эгүл инсонэ,
Ој Художмэ, нэгордо һич душгун, мэгбун күзэлһо.

Јэ ширинэ хэндэшүрэ нидүм э вор, э дәвлэт
Пој һамишэ һэјтэр хэндү эз дүл, эз чун күзэлһо.

Симах, кошгэ э и дүнјоһ дијэш амбар, зијод бу
Ә Лејли, э Ширин бэнзэр дүлэ вәкун күзэлһо.

ВИНИРЭКИ

Тилхој дүлмэ лэрзирэ јорэ һэр винирэки,
Ғолмэ пис бирэ түрэ, э духдэр, винирэки.

Хосдәнүм ки дүлмэрэ вакәнүм гујум этү,
Ләвмэ гоф нәсэ күрдэ чун-чигэр винирэки.

Сәвкитүни, һәшгтүни мэрэ дәлү сохдәгор,
Сәр хүшдэрэ гуз гүрдэ дор бәһэр винирэки.

Хосдәни эз Фәрһад пүрс, эз Кәрәм, эз Сәнан пүрс
Мәчнунһо зијод бирэ рачә сәр винирэки.

Һәшданки бүтүн һүлом, бүтүн дүнјоһ әнмәни
Човонһорә мә хәшбәхт, бәхтәвәр винирэки.

Симах јә тәһәр бирэ эз Фүзули, эз Ваһид
Јә духдэрә, јә кука бихәбәр винирэки.

МӘРӘ

Мә мугум дијә, ә јор, нијори ә јор мәрә,
Дијәш зијод мисохи һәр руз интизормәрә.

Ә кучә винирәки нидәниши ә рујмә,
Кәнә гош-гобог рихдә мисохи дилхор мәрә.

Әзчә миданустум ки, дүлтү рәһмлү имбу
Ә ловтү хәндә мијов миһоји амбар мәрә.

Кор һүломә, ој күлмә, һич вәхт нибу данусда,
Ди дәрдлү-гәмлү бирүм, имбуруз сохд шор мәрә.

Бурам и шор хәбәрә әри гоһумһо гујум,
Тәбрик сохум миһид ән хәһәр вә бирормәрә.

Симах, бүтүн дәрдлүһо түрә хуно шор кәрдо,
Ә лови хәндә вином һәмишә ју јормәрә.

08.07.2003

МӨ

Гурбу түрө вэхиз бијә, күзәл јор, ә бүкүрмә,
Сухдум, сухдум ә атәштү, бисдорум лап күмүр мә.

Һәјтәр залум бирәрә тү хутә бирәј гу әзки?
Мәкәр нәсдә ә дәстү дә и човонә һүмүрмә.

Хостәнүм ки наз сохдәрә вәдәшәни әз јортү,
Ә рәһһојтү пој нә бошум шәвиш, рузиш күмүр мә.

Кәм мунди ки, Мәчнун бирә ә бијәбу офдонум,
Ә гәд ән хәлг, ән чәһәмәт дијәш бошум мәшһур мә.

Офиррәгор рәһм дәшәндкә, ә рачә јор ә дүлтү,
Шәв тә сәбәһ әри Худо һәј мисохум шүкүр мә.

Симах Шејда, јә рузләјмә мүһбәтсүз нә гәрдо,
Ә шоһири бисдорумкәш ә кин һәмә бүзург мә.

26.01.2003

Ә ДУХДӘР

Шинирәм нишонтүрә вогордундәј, ә духдәр,
Имуһој пәшму бирәј, јорсуз мундәј, ә духдәр.

Тижим-тијим кирисдә нә рих һәршој чумтүрә,
Тү ки, бибофо бирәј, урә шәндәј, ә духдәр.

Јә кор күрдәки бијо әз пишо бури-бәсди,
Бәгдә кири у корә, дуз нә сохдој, ә духдәр.

Шәнд фикирә, хәјолә бијо дијә ә хүшдә,
Һәјтәр бикәјф мумуни, әхи тәкәј, ә духдәр?

Түрә бикәјф дирәки дүлмә томом хун бирә,
Хиффәттүрә кәширә Симах әдәј, ә духдәр.

ӘРИ ЈУСИФ БЕН ЈОХАЈ

Јә мәһнихун кук һисди, чү рачи урә сәси,
Шинираки оморә инсонһорә һәвәси.

Бүлбүлһо һәчи, хундә ә гәд богчә, ә гәд бог
Һәшданки мусигини, ов билоги нәфәси.

Бисдоригә ә чәнд диһ, ә чәнд күзәлә шәһәр
Ә и хори Исроил нитов бирә әвәзи.

Данусдә «Сејгаһ» чүни, «Маһур», «Чаһаркаһ» чүни
Ә кин һәммә хотури һүрмәтлүни, һәзизи.

Худо јә бәхш дори чурурһој Гафгазирә,
Дүли әз шәһ сәбәһи амбар-амбар тәмизи.

Ә Симах, ширин гәрдо Јусифә дијәш сәси,
Усуз нәсә гирошдә јә шори, јә һәрүси.

ОJ ДҮЛ

Кэнэ э һэшг, мүһбэт эрчү офдорэј, э дүл?
Эз дэрди энү духдэр мүрдэни эдэј, э дүл.

Човони гэдүртүрэ дан чэнд гэдэр дир нисди,
Јэсир хубэ чонэһнө мибоши тэкэј, э дүл?

Нэ Фэрһад, нэ Хан Кэрэм чэнтү сэвмиш нэ сохди,
Ошугһо Мэчнун бирэ чү хэјол сохдэј, э дүл.

Сэвкисүз и дүнјорэ нисди гэдүр-гимэти,
Усүз хошбэхд бирэрэ эз ки шинирэј, э дүл?

Әкэр бэхтү, мозлтү нэ бисдогэ э сэр пој,
Ә минчи эн чоррэһи мундэјки мундэј, э дүл.

Һисди шоһир Симаха јэ күлбэдэн војгэји,
Тү ки эз һэммэ пишо урэ винирэј, э дүл.

СИФЭТТҮ

Ө пишој чуммэ омо, о јор, түрэ сифэттү,
Гувот до, куч до мэрэ тэмиз һэшгтү, мүһбэттү.

Ширин-ширин хэндэјтү мэрэ рәһэт нәһнишдә
Дүнјорә вор-дәвләти нитов бирә гижмэттү.

Гуфдирәнүт рач бирә Губәрә духдәрһон,
Духдәр, дузиш рачи тү, ә дүһһо һисд һүрмэттү.

И ошугә дүл дикә, ә мәтләбтү мираси,
Јә гәм-гүссә нидани шор имбоши һәрвәхт тү.

Симах Шејда һэшгтүрә һәр руз һезиз микүрү,
Әзу рази мумуни, ој күлбәдән, әлбәт тү.

ЈОРМӘ

Нәсданүм ә һичронтү тоб дорә назлү јормә,
Чуммәш хов нәсда чүни, ширин авазлү јормә.

Бијо, зурн бијо тү, нә биһил ки гәм кәшүм,
Хун әз Лејли, әз Мәчнун синәји сазлү јормә.

Бәбәһорә хорију дүлһорә шори дорә,
Түш шори ди, фәрәһ ди, мәрә һәвәслү јормә.

Нивогорду пәсәво гирошдә рузһо, шәвһо
Һәр чирә јә вәхди һисд, васал нәфәслү јормә.

Омони нәил мәрә дәрдлү Мәчнунә хуно
Ә чулһо бијофдонум, дурнә богозлү јормә.

Әкәр јә руз Симаха дүлирә вәбәрдигә,
Јә гурбу микүшүм мә әри Гафгазлү јормә.

ГУФДИРЭНҮТ

Шоһир, дүл тү сүһбэт пури гуфдирәнүт,
Сэвки пури, мүһбэт пури гуфдирәнүт.

Писхо э сад нифрэт, лэһнэт лоһиг һисди
Әри хубһо һүрмэт пури гуфдирәнүт.

Хејли вэхти назлү јорэ нэс дирәнүм,
Кэнэ э дүл һэсрэт пури гуфдирәнүт.

Васал мијов э бог-богчэ миһид имбу,
Кучэ, мејду чәһмэт пури гуфдирәнүт.

Симах, дәниш э и дүнјоһ э һәшгәвоз,
Дүл икидһо гәјрэт пури гуфдирәнүт.

25. 12.2003

НЭХОСД

Чэтин бирэ кэширэ күзэлһорэ назирэ,
Һэмишэ нэсда зэрэ мүһбэтэ сазирэ.

Ө дүлмэ нүшд је күзэл нэхосд мэрэ гоф дү ју,
Нэхосд эри сэвкимэ, эри һэшгмэ вэрзирэ.

Јэ залумэ э дэси офдо у јор эхирдэ,
Виники э јурэвоз эдэј вози возирэ.

Имуһој пэшму бири, нуммэрэ нэсда күрдэ
Һолмэрэ, эһволмэрэ эзи, эзју пүрсирэ.

Ој Симах, мүһбэтэ, һэшгэ учуз ки күрдкэ,
Дүли гүссэ винирэ, корһоју зэбу бирэ.

19.01.2003

НҮВҮСҮМ

Шин, ој духдэр, дэрдмэрэ мэ эритү нүвүсүм,
Өзтү шикојэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Түни э дүлмэ гүссэ, кэдэр дори кошдэгор,
Өзоб-эзијэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Өрчү кулэкэ хуно э чор тараф жэсдэни?
Ҳэшгмэрэ, ниэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Мэ э рэнтү чун дорэ сад чофо кэширэнүм,
Гэбул сох мүһбэтмэрэ мэ эритү нүвүсүм.

Шоһирһорэ хэјоли бүтүн дүнјорэ гэшдэ,
Хэјол нэ бош хо мэрэ, мэ эритү нүвүсүм.

Шинирэм, э јор, чэнд бо Симах, Симах гуфдирэј,
Симахиш хостэ түрэ, мэ эритү нүвүсүм.

Ә ЈОР

Вокун дәрһој дүлә әримә, ә јор!
Амбар бу, зијод бу шоримә, ә јор!

Јә һә гу, дүлмәрә вәбәр шор бошум,
Рәһәт нәфәс кәшүм јә кәм мә, ә јор!

Оһ-нолә никәшүм ә рәһтү әкәр,
Покундә омогәш дәримә, ә јор!

Кәлә миһид имбу әз мишпәхошму,
Исторә омогә һәримә, ә јор!

Симаха әз һүлом јә чү кәрәк нист,
Түни рачә күлмә, пәримә, ә јор!

ГИРИСДЭНҮМ

Чунмэ сад чофо дири, эдэj һэj гирисдэнүм,
Чумһојмэ һэрс пур бири, эдэj һэj гирисдэнүм!

Филһо нэсэ кэширэ мэ кэширэ дэрдһорэ,
Бэхтмэ јомон хисири, эдэj һэj гирисдэнүм!

Кэнэ офдо э јормэ ју назлү јор, ју пэри,
Јэгин нисди хэбэри, эдэj һэj гирисдэнүм!

Бибофоји и дүнјоһ ки нэсдэгэ пој дану,
Амбари дэрди-сэри, эдэj һэj гирисдэнүм!

Дусд винирэм дусдэвоз дүшмэн бири эхирдэ,
Нун-мүнүкэ шишири, эдэj һэj гирисдэнүм!

Симах, дэрдсүз-кэдэрсүз инсон нисди э һүлом,
Дүлмэ гүссэ винири, эдэj һэj гирисдэнүм!

КУЗЭЛҲО НАЗЛУ БИРЭ

Эз наз сохде нэ вомунди, мэ мүрдүм эз наз кэширэ
Сијаһ чуммэ сипи бисдо э рәйтү эз дэниширэ.

Нэсданүм э чүчө мундэј, бијо, ој јор, нэ пој, бијо
Сэвмиш сохдһо данусданүт ки, күзэлһо назлу бирэ.

Рачэ күлһој богчоһорэ мэ мирихум эзир појтү,
Дүл михоју хостэј дүлэ шэвиш, рузиш эри дирэ.

Күлүнк Фэрһад э лэрз овурд ја вэхт бүтүн Бисутунэ,
Тел дүлмэрэ нэ лэрзүн түш, э сэвки тү бил вэрзирэ.

Симах Шејда э һэшгэвоз э сифэттү мидәнүшү,
Нихоју ки, э үзкэһо гисмэт боши тү пэрирэ.

ӘЧӘ РАФДАНИ

Һәшгмәрә китобирә бәсдә әчә рафдани?
Биҗо нә сох дүлмәрә хәстә әчә рафдани?

Тү пој норә ә чигә мә сәрмәрә норәнүм,
Вогошд әз нимә рәһи нәсда әчә рафдани.

Мисухум шәһмә хуно, томом ригон имбошум,
Мәкәр ә һәрәј иму кәс дә әчә рафдани?

Әз һәшг богмә чирәј тү гүзүркүлә, лаләрә
Бәс рәһһонсүз, нәргүзсүз бәгдә әчә рафдани?

Јә Худо данусдә ки, мәрә тәхсирмә нисди,
Рузһо, шәвһорә хәјол сохдә әчә рафдани?

Гуш гәнәтсүз гуш нисди, Симахиш түсүз Симах,
Бәгдә, ә јор, шохирә шәндә әчә рафдани?

ИМБОШИ

Мэ мугум тү эримэ сэвкили јор имбоши,
Ә һашг, ә һэвэс мијој, әһволи шор имбоши.

Вокундә күлә хуно һәр руз мэрә шэвг миди,
Ширин-ширин михэнди, һэз дорэгор имбоши.

Әз дэс дү-эки гүрдә мигәрдим руј хорирә,
Гул-гәнәтлү јә гоим полудә дор имбоши.

Ә мүһбәт, ә сәвки тү јә Лејли, Әслини
Балкәш вәфолу Никор, күзәл Хумор имбоши.

Түрә хуно назәнин, јә күлбәдән нијофум
Һәмишә ә дүл Симах тү бәјрогдор имбоши.

17.02.2003

ГИМӘТТҮРӘ

Пәһни нә сох бијо эзмә, ој күзәл јор, сифәттүрә
Ә гәд дүлмә кәрдүндәнүм мә һәшгтүрә, мүһбәттүрә.

Чәнд салһои эз дәрду тү әдәј сүхдә варасдәнүм,
Кәнә зәвәр гүрдәнүм мә ә киш һәммә һүрмәттүрә.

Ә Огузиш зиһисдәки эзмә ә дур гәшдәнбири,
Бијо дијә јә чон бошим, эз дәс нәди гисмәттүрә.

Тәрсирәнүм кәсһо түрә күлә хуно буј мисоһу,
Бәгдә ә зир пој мишәнү, кәм мисоһут гимәттүрә.

Вор-дәвләтә гули нә бош, ән кәлә вор, дәвләт түни
Хостә винүм мә бәхтәвәр һәмиш, ој күл, хошбәхд
түрә.

Әз дәрду тү Мәчнун бирә ә чул-сәһра офдорүмгәш,
Јә руз чонән Симах Шейда мивинүм мә һәлбәт түрә.

БИЖО БУ

Ә сәр һүндүрә доғһо вәрф, ворвори бијо бу,
Мәрдә күзәл вә рачә назлү јори бијо бу!

Әз гәм-гүссә ә дур бош, нәил урә ә нәзник,
Ә дүл һәммә, һәмишә әнчәг шори бијо бу!

Ки әз хубә мәсләһәт, әз нәсиһәт вирихдгә,
Гоф кәләрә нә гүрдкә дәрди-сәри бијо бу!

Сәфолүни вишәһо, бүлбүлһо әдәј хундә,
Дүлһорәш, фикирһорәш хундәгори бијо бу!

Һәилһо, нәвәһоји мәрә фикир, хәјолмә
Һәр кәсә јә һәзизи, чун-чигәри бијо бу!

Ватан-хори бәбәһо илһом дорә Симаха,
Һәлбәттә, гәләмирә сәбәбкори бијо бу!

БИРИ

Дүлмэ кэнэ э жэ жор ошуг бири, бэнд бири
Күзэлһош эз дү жеки ширин бири, гэнд бири.

Зижод бирэ рузбэруз рачэ богһо, богчэһо
Чулһо, дузһој Исроил шәһәр бири, кэнд бири.

Рузһо, шәвһо оморэ эдәј дүлшор гирошдә,
Әруј хори инсонһо дијәш мозолмэнд бири.

Әдәј хундә эз чуни васала бүлбүлһои,
Уһорә һәз дорәгор сәвки, мүһбәт бири.

Симах, Ваһидә хуно күзәл гәзәлһо нүвүс,
Шоһирә руһ дорәгор һәмишә чәһәмәт бири.

ЈОВОШ-ЈОВОШ

Ө нэшг оворд дүлмэрэ жэ коврэ чум, сижэ гош
Өз Худо хостэнүм ки, дүл дү мэрэ у јор кош.

Нисди э жэ күзэлиш э ју нисдијо рачи,
Рэһ рафдэји, хэндэји оморэ эримэ хош.

Мэ жэ когоз нүвүсдэм эри ону назэнин,
Гуфдирэм ки, ој күзэл, бијо сэвкилимэ бош.

Имуһој хошбэхтимэ э дэс энү духдэр дэ,
Бијо гүссэ кэширэ, ој шоһир, дэрдлү мэбош.

Дэс хүшдэрэ э сэртү кэшикэ офүррогор,
Симах Шейда дуз имбу корһојтү јовош-јовош.

09.01.2003

ТАРАФ

Ворвориһо бәрд дүлмәрә ә јә күзәл чәнән тараф,
Дәнүшүрүм ә һәшгәвоз, мүһбәтәвоз ә чон тараф.

У јор мәрә дирә сәһәт чум хүшдәрә әмә докошд,
Гүжкә офдо ведирәмо ә бог тараф, чәмән тараф.

Хостум гүрүм әз дәшоју, дүлмә јә кәм рәһәт бошу,
Гуфди нә пој, бијо бурајм ә күзәлә Ватан тараф.

Унчо рузһо шор гирошдә, јә инсонәш нисди гәми,
Имурә чү кор иму нисд ә чән тараф, думон тараф.

Симах Шејда дәстә гүрдә әз гүзүркүл, әз гәрәнфил
Ә јә рачә јоровоз рафд ә сәфалу күлшон тараф.

13.02.2003

ПУРИ, ПУР

Ә жор, дүлмә әри тү һәшг, мүһбәт пури, пур,
Јеки-јеки пој гујум, ширин сөһбәт пури, пур.

Хостәнүм нумкиримә, сәвкили јормә боши
Әри күлмә ја дәрјоһ дәрин һүрмәт пури, пур.

Јә рузлә нә дүрүмкә у рачә сифәттүрә
Мигујум сәр синәјмә һәсрәт, хиффәт пури, пур.

Ингәдә фикир мәсох һәммә корһо хуб имбу,
Мәкәр нәсда ә рәһ һәшг зулм, әзијјәт пури, пур.

Ә сәвки Симахавоз нүшдигә, вәхишдикә
Ә истәктү мирәси, дүнјоһ хошбәхт пури, пур.

02.01.2003

НИСОНУ

Кэлэ миһид хэлгмэни, ој чэһмэт нисону,
Ә дүлһо гэрол күрди һэшг, мүһбэт нисону.

Офүррэгор кумэк сохд эз дэс Форон вирихдим,
Кэширим чүл сал иму э чул зиллэт нисону.

Әзу рузһо јодигор мунди әри хэлг иму,
Ә сүгдә јәһудиһо бири гисмэт нисону.

Миши рэбајну овурд эз дог Синај Түрорә,
Шини гофһој әнурә һәммә миллэт нисону.

Имбуруз руз миһиди вокунит сүфрәһорә,
Хурим-бәрим эз чуни, сохим сүһбэт нисону.

Симах, бојрог Исроил һәмишә зәвәр гәрдо,
Пој амбар бу, зијод бу дијәш гимэт нисону.

ТҮНИ

Шор нэбош, ој күлбэдэн, ки түрэ дэвронтүни,
Бүтүн Боку, Исроил ошугту, һэјронтүни.

Бижор э јор рачһорэ, лејлиһо, ширинһорэ
Нэ гу эзу күзэлһош јарашүглү чон түни.

Дор бәһәр овурдаки сәр хүшдэрэ гуз гүрдэ,
Дүлһорэ илһом дорэ сәвкили чонән түни.

Дүнјоһ јомон дүнјоһи, әри һич кәс нэ мунди,
Дәниш э бофөј һүлом, күлү-күлүстон түни.

Зүлејха э сәр Јусиф шәрһ, вошәнд, дургу гуфди,
Фурухд инсоф хүшдэрэ, чумһои чәјрон түни.

Симах э рәһ күзэлһо јә чофокәш Мәчнунни,
Әдәј шори сохдә ки, э бог һәшг богбон түни.

ИМБУРУЗ

Оморэбу э кин мэ мэрэ күлмэ имбуруз,
Пар зэрэбу эз шори эдэј дүлмэ имбуруз!

Чэнд зомон бу, чэнд вэхт бу сабур-гэрормэ нэбу,
Мэнкэ хуно товуш до у мозолмэ имбуруз!

Дү-јэкирэ гоф дорэ, дүлшор нүшдэ-вэхүшдэ
О ју күһнэ зомонһо рафд хэјолмэ имбуруз!

Кэширэм чофојурэ, кэширэм дэрд-гэмјурэ,
Ој Худо! Чү күзэл бу гүзүркүлмэ имбуруз!

Һэј гуфдирим-хэндүсдим, һэшгүлү бисдорим дијэш,
Э хүшдэн чэннэт бирүм һэшданки мэ имбуруз!

И чү кори, ој Симах, эз хошбэхти, эз шори
Бирдэн пар зэ эз сэрмэ рафд эгүлмэ имбуруз!

ҺӘРҮСҮТҮНИ

Шинирүм ки, имишәв, ој күл һәрүсүтүни,
Јә кәм нүшдәј гирисдәј, чумһои һәрси түни.

Бирә ки, шәв һәрүси күзәлһо гирисдәнүт,
Нибу гүссә кәширә, и мәжлис мәжлүстүни.

Мәкәр хәбәртү нисди и Мәчнун бирә дүлмә,
Чәнд вәхди, чәнд зомони гултүни, јәсиртүни?

Јә дәстә күл востәрә ә шоритү оморум,
Мугум дүлтү пој варов и ән хубә рузтүни.

Гоф дори јә вәхд мәрә, ә һәшгиш шәһво сохди,
Бәгдә, ә јор, чү бисдо? Имишәв һәрүс түни.

Симах Шејдарә чуми ә сәр тү мундигәш дан,
Хошбәхт бош, бәхтәвәр бош, әнчәг бәфосүз түни.

ЭЗ ДЭСТҮ

Нэ мүрдэјүм, нэ зүндэ, э јор, түрэ эз дэстү,
Э хүшдэ мијом эмэ вохурдкэ күл нэфэстү.

Әри кэшдэ богһорэ, сэфолү јэйлогһорэ
Данусданүм эз һавэл һисди һэшгтү, һэвэстү.

Дижэш човон имбошум, дијэш дилшор имбошум,
Расикэ э гушһојмэ, э рачэ јормэ, сэстү.

Нэс хостәнүм э рујтү јэ мөрдүмлэш дәнүшү,
Дур кәрдош эз бәднэзәр, нэ винош јэ нәһс тү.

Фикир, хәјол Симаха эз сәр вәгүрдэ нәбәр,
Нибу э гэд күзэлһо јэ духдәрләш эвэстү.

21.02.2003

НЭС ХОСДЭНҮМ

Эзи бэгдэ, э жор, мэрэ дүл доригэш нэс хосдэнүм,
Эз сэр тэ пој тү сүрх, нүгрэ бисдоригэш нэс
хосдэнүм.

Хосдэнбири битэ хуно вочовуни э дэс мэрэ,
Э бүкүрмэ пэшму бирэ оморигэш нэс хосдэнүм.

Бибофорэ чигэји нисд дан э дүлмэ, э синэјмэ
Гулэ хуно э појхојмэ офдоригэш нэс хосдэнүм.

Дијэ эзмэ јэ сүһбэтлэш, тү јэ гофлэш нэбу сохи,
Шор оморэ гулэ э гул доноригэш нэс хосдэнүм.

Э мүһбэт, э һэшг, сэвки нибу түрэ нэзник һишдэ,
И дүнјорэ, и һүломэ эмэ дигэш нэс хосдэнүм.

Симах Шејда, биһил хуну чуһурһојму и гээлэ,
Түш гу: Э жор, э бибофо эз мэ дэс кэш, нэс хосдэнүм.

ОШУҒУМ

Жә күзәлә мә ә руји, ә хәндәји ошуғум,
Күлә хуно ә нүшдәји, вәхүшдәји ошуғум!

Дарафдәки ә гәд богчә, оморә ки ә гәд бог,
Јовош-јовош пој вәгүрдә ә кәшдәји ошуғум!

Ә мәһнихун бүлбүләвоз- ә ју рачә гушәвоз,
Һәрдән сәсә ә сәс дорә ә хундәји ошуғум!

Ә јә шори, ә јә ники ә гәд мәјду дарафда,
Ә мәрәвоз гул вокундә вәчәсдәји ошуғум!

Ә јә дәстә духдәрәвоз әз кучәјму оморә,
Амбар шори сохдә-сохдә кирошдәји ошуғум!

Симах, ә тү гисмәт сохо офүррәгор ју јорә,
Мә ки урә-у пәрирә ә хүшдәни ошуғум!

ДӘНИШ

Назлү јорә ә чум-ғоши, ә ју рачә руји дәниш,
Ә сәр кәрдән шунә зәрә, лов сохдә ә муји дәниш.

Рәһ рафдара күзәл чејрон гүјкә әзу хутә бири,
Ширин-ширин ә хәндәји, ә чинорә буји дәниш.

Ғәриш-ғәриш и һүломә кәшдүмкә мә рузиш-шәвиш,
Офдо нијов ју чонәнә ә руј хори тоји дәниш.

Гурбу кәрдом хок Ватана хоријурә, һәсмујурә
Чүһүрһорә, маралһорә ә күзәлә поји дәниш.

Симах, васал оморәки мәһни хундә никәрәһо
Гудјалчаја ә бојәһи, Араза ә куји дәниш.

28.12.2003

КӘШИРӘНҮМ

Әз дәс әну күзәл јор мүсибәт кәширәнүм,
Шәһһо нәсда хисирә һәј хифәт кәширәнүм.

Әвәл мәрә гоф до ју әз дүл, әз чун сәвмиш сохд,
Бәгдә чарусд фикирју, әдәј дәрд кәширәнүм.

Ә һүлом јә бибофо, јә дүлсүз зијод бисдо,
Дүлмә нәс сакит бирә чү зәһмәт кәширәнүм.

Лејли сог мибисдогә гинәмиш мисохд урә,
Мигуфди ә чигәјтү хәчәләт кәширәнүм.

Ваһид амбар нүвүсди әз бибофо күзәлһо,
Әз дәс әнуһо зулум, әзијәт кәширәнүм.

Симах, ә Худо шүкүр у бибофо духдәрә,
Дијә нәсә нумирә һәр сәһәт кәширәнүм.

ШОҲИРӘ

Нә рузи нисд, нә шәви нисд шоһирә,
Ки мигују гүссәји нисд шоһирә?

Фикир сохдә, хәјол сохдә нүвүсдә
Һәммә хостә дүли тәмиз шоһирә.

Һә хундигә нибу ә сәр офдорә
Синәји пур, гофи гәлиз шоһирә.

Низамиһо, Фүзулиһо омори
Һүрмәти нисд һәр вәхд холис шоһирә.

Симах Шејда, рачә шәјрһо нүвүс,
Хәлг пој бәхш дү лалә, нәргүз шоһирә.

ПИР БИСДОРИ

Омо гиросд мәһо-салһо дијә шоһир пир бисдори,
Мујһој сәртү сипи бисдо эз дәс фикир пир бисдори.

Һәилитү-човонүтү эрчү һәјтәр зу омо-рафд,
Гүссә дирә тәлһој дүлтү ләрзи тир-тир пир бисдори.

Чәнд салһои э дәс гәләм әдәј шәјр нүвүсдәни,
Јорһо түрә илһом докәш әвәл-әхир пир бисдори.

Рачи Боку, рачи Огуз, һич Гүбәрә нисди тоји
Ә сәфолу Азәрбојчон бирәј јесир пир бисдори.

Мәһәл мијов гәдүртүрә хәлг мидану Симах Шејда,
Һәр вәхт эз тү гоф мисоху һәрмәһ, һовир, пир
бисдори.

20.12.2003

ӨЧИ ТҮРЭ БЭФОЈТҮ

Бура, бура, ој бифофо, эчи түрэ бэфојтү?
Дэрд до мэрэ, сухунд мэрэ чэфо дорэ чэфојтү.

Һэшдануштам сэртү гузи, шэфти чүни нэсдани,
Ә һәлоли бәлкәш нисти ә руј хори јә тојтү.

Әхи эзчә миданусдум эз рәһ дузи дур бирәј,
Ә мејду ән бибәфон эдәј рафда пој һәј тү.

Гуфдирәнүт сэри гузһо эз зир сүмәр ов бәрдә,
Дузи хәлгә и мәсәли мәһтәлини корһојтү.

Данусданүм пәшму бирәј эдәј хурдә дүлтүрә,
Ә гәд фикир-хәјол дәри, мунди әнчәг һојһојтү.

Бура, бура Симах эчә, јә бифофо јор эчә,
Омон рузи, дуз бура, дуз,әјә чикәш нә пој тү.

СӘБӘҢ-СӘБӘҢ

Ә гәд бог јә күзәл јор винирүм сәбәһ-сәбәһ,
Һәшданки офтов дирүм, мәнк дирүм сәбәһ-сәбәһ.

Хундә-хундә күлһорә әдәнбу ов дорә у
Дәрдлү, гәмлү јә мәһни шинирүм сәбәһ-сәбәһ.

Дижәсэн сәвкилији шәндә рафдабу урә,
Мәш гәм хурдум, ә хүшдә нә бирүм сәбәһ-сәбәһ.

Хостум гујум: Гәм нә ху, нәзник нәил гүссәрә,
Воисдүм әз гул әну тик күрүм сәбәһ-сәбәһ.

Симах, түрәш кәм, нисди и дүнјорә дәрд, гәми,
Ә бәдәл күл әз бог јор дәрд чүрүм сәбәһ-сәбәһ.

ШӘҖРҲО

Ә ЈОРМӘ ОФТО

Боку у күзәл шәһәр,
Кәнә ә јормә офто.
Кох хәзри, коһ килавар
Кәнә ә јормә офто.

Ә бог ән јор дарафтүм,
Күл чирә-чирә рафдүм,
У сијә гош, коврә чум
Кәнә ә јормә офто.

Әз әнор Гекчај әчи,
Огуз сәрмәрә тачи,
Чироггала, Дәвәчи
Кәнә ә јормә офто.

Нист әз васал Ләнкәран,
Чон әритү, ә Сәлјан,
Әнчир, шани Мәрдәкан,
Кәнә ә јормә офто.

Мә әчә Мүнхен әчә,
Инчо рачи һәр кучә,
Көј-көл, сәфалы Кәнчә,
Кәнә ә јормә офто.

Ә бинәј доғ күл бирә,
Ә боғһо бүлбүл бирә,
Гудјал, чәнд-чәнд никәрә,
Кәнә ә јормә офто.

Дүл бистокә мәһрибон,
Мигују, мишину чон,
Ој Симах, Азәрбајчан,
Кәнә ә јормә офто.

БЭБЭНО

Бинэбору хунэји,
Бэбэно!
Һэшданки пэrvонэји,
Бэбэно!

Эз пэсэј кор вирихдэ,
Эрэг пишони рихдэ,
Динчи, рэһэти нэсда,
Бэбэно!

Короглу гэјрэтлүни,
Дэрдлүни, һэсрэтлүни,
Вэтэн мүһбэтлүни,
Бэбэно!

Хуби, зэбуни дирэ
Эри јеки вэрзирэ,
Гинэг мэнк, офтов бирэ,
Бэбэно!

Симах, Фэрһад бирэнүт,
Э дог күлүнк зэрэнүт,
Хубэ нум-сан норэнүт,
Бэбэно!

АЈ ХОНУМ

Бижостум мэ этү чухдэн раст бирэ,
Дүлмэ дијэш шор имбисто, ај хонум!
Һэрдэн инсон рачиһорэ нэс дирэ,
Чи хуб чуммэ этү офто, ај хонум!

Наз-буз түрэ эз вэрчирэ вомундэм,
Кобоб бирэм, э гэд атэш дэмундэм,
Бијо нэди мэрэ һэјтэр гүссэ-гэм,
И чү сэвки, чү һэшг бисдо, ај хонум!

Гоф сохдэни э чумэвоз, гошэвоз,
Һэр руз эз тү шинирэнүм јо овоз,
Тэрифтүрэ мигүјум э сазэвоз,
Ә сэр тү бу пој дэс Худо, ај хонум!

Ә јэ јориш бэнд нэ бирэм мэ һэчи,
Дүл һејрони э күзэллик, э рачи,
Түрэ хуно лалэ, гүзүркүл эчи?
Јэсиртүни Симах Шејда, ај хонум!

ИСТОНИТ МЭРЭ

Кэнэ хэјолһорэ э гэди дэрүм,
Јэ вэрфлү, ворушлү э руз бэнзэрүм,
Гэнэди хир бирэ јэ ковутэрүм,
Истонит и гэмэ эз дэси мэрэ,
Вэбэрит, шор сохит шоһир дүлмэрэ.

Пиш сохит гүссэрэ эз кинмэ буров,
Вину и чумһојмэ дијэ шэвһо хов,
Нэ суху истэкмэ э гэдэн элов,
Истонит и гэмэ эз дэси мэрэ,
Вэбэрит, шор сохит шоһир дүлмэрэ.

Одоми чэнд гэдэр фикир мисоху,
Гэм-гүссэ инсонэ зу пир мисоху,
Э дэс эн хэјолһо јесир мисоху,
Истонит и гэмэ эз дэси мэрэ,
Вэбэрит, шор сохит шоһир дүлмэрэ.

Э гэд эн дэрдлүһо Симах дэрдлүни,
Һэм гүссэ, һэмиш дэрд тэбиэтлүни,
Дүли кэдэрлүни, эзијјэтлүни,
Истонит и гэмэ эз дэси мэрэ,
Вэбэрит, шор сохит шоһир дүлмэрэ.

ҮӨРҮСҮШМУ ИНБОРЭК

Өри Үлвијя нэвэјмэ

Ај Фуад бэј, ај Үлвијя нэвэјмэ,
 Һардүшмурэ моч сохдэнүм эдэј мэ,
 Шори пури кэнэ дүлмэ, синэјмэ,
 Бијојт рүхүм э сэр ишму күл-чичэк,
 Ај човонһо, һэрүсүшму инборэк!

Һэм мозолмэнд, һэм бэхтэвэр гэрдошит,
 Дијэш хошбэхт, дијэш зэвэр гэрдошит,
 Ө зуһунһо нуми эзбэр гэрдошит,
 Нэвиношит нэ јэ дэһво, нэ јэ чэнк,
 Ај човонһо, һэрүсүшму инборэк!

Гэбилово пој вэчэјү имишэв
 Хурим-бэрим, гујим-хэндим бүтүн шэв,
 Ө дүлһојму севинч бијов, һэз бијов,
 Истэкһојмуш күл вокуну рэнкбэрэнк,
 Ај човонһо, һэрүсүшму инборэк!

Симах хостэ чунсоглүгү эришму,
 Өз руз тэ руз зијод гэрдо шоришму,
 Өз сэр ишму рихо дэвлэт, вор ишму,
 Һэйлһошмуш гуш ишмурэ сохо дэнк,
 Ај човонһо, һэрүсүшму инборэк!

ДОҒҲО

Һәј нүвүсдәт әз ишму,
Чон гуфдирәт әришму,
Зәвәр бири сәр ишму,
Доғһо, мараллү доғһо,
Шоһир хәјоллү доғһо!

Коһ думанлү бирәнит,
Коһ вәрф, воруш дирәнит,
Ә васал гүл зәрәнит,
Доғһо, мараллү доғһо,
Шоһир хәјоллү доғһо!

Чәјронһо дәстә-дәстә,
Әдәј ә ишму кәшдә,
Гуш чүһүрһо ә сәс дә,
Доғһо, мараллү доғһо,
Шоһир хәјоллү доғһо!

Амбара чәнкһо дирәј,
Топһо, түфәнкһо дирәј,
Короғлурә винирәј,
Доғһо, мараллү доғһо,
Шоһир хәјоллү доғһо!

Вахт имбу шоһир Симах,
Ә дүли сәвки, мараг,
Мижов ә ишму гиног,
Доғһо, мараллү доғһо,
Шоһир хәјоллү доғһо!

РУЗ У РУЗ БУ

Әри Ајдын Абрамов

Тү сииздәһ сала бирәј имбуруз,
Әдәј хурдә-бәрдәним һәј бүтүн руз,
Ә нумтүни и гиноглуг, и мәжлус
Ајдын бала, мүбарәк бу шоритү,
Руз у руз бу һәрүс бијов әритү!

Ә чум бәбәј, ә чум дәдәј үшүг ди,
Тү уһорә һисди кәлә үмиди,
Ә и дүнјоһ, валлаһ, тојтү һич нисди,
Ајдын бала, мүбарәк бу шоритү,
Руз у руз бу һәрүс бијов әритү!

Әдәј түрә тәбрик сохдә гоһумһо,
Һәр вәхт әз тү ә дур гәрдо бәд чумһо,
Нә шинохо дијә түрә дәрд-гәмһо,
Ајдын бала, мүбарәк бу шоритү,
Руз у руз бу һәрүс бијов әритү!

Симах хосдә әз дүл, әз чун дан түрә,
Һәр вәхт вино султан түрә, хан түрә.
Нүвүсә у әри хәлг дастан түрә,
Ајдын бала, мүбарәк бу шоритү,
Руз у руз бу һәрүс бијов әритү!

ЖАКУБОВА ШӨНӨМ

**ДЭДЭЛХАЛУ ШҮШЭНИ,
МОЗОЛМӨНДӨ ЖЭ ЗЭНИ**

ӘРИ МОРЕЛ

Әри Данилов Морел

И һәил чү күзәли,
Лови гәнди, һәсәли.

Гүжкә мәнки сифәти,
Ә дүл дә мүһбәти.

Мәһо, салһо мигиров,
Чәнд васалһо мигиров.

И духдәр кәлә имбу,
Гүзүркүл , лалә имбу.

Морел бала, чон бала!
Һәзиз, мәһрибон бала!

Бүј вошән јовош-јовош,
Бәхтәвәр бош, хошбәхт бош.

ЭРИ БЭНЗИ ШОНИРХО

Нэсда чүни тэчнис, гошма, мүхэммэс,
Эз кэрајлү, эз рүбаи сохдэ бэһс,
Хүшдэрэ һэј тэриф дорэ э гэд кэс,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирхо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэйрхо.

Элэскэрэ шэйрхојрэ нэ хундэт,
Вагифэ эз күзэл рэһи дур мундэт,
Һечаһорэ эз шумордэ, вомундэт,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирхо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэйрхо.

Рэдиф чүни, очерк чүни ниданут,
Варсагиро сиб, эмбуру миданут,
Чавид кини, һејне кини нэсданут,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирхо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэйрхо.

Пүрсирикэ «Хэмсэ»рэ ки нүвүсди,
Мигују ки, ју э Губэ зиһисди,
Мэкэр нэсда јозуг мүрди сог нисди,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирхо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэйрхо.

Натэванэ сог дануста шоһир һисд,
Азэрирэ нэсда Вагиф, Закир һисд,
Эзинирэ гујит эки хејри һисд,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирһо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэјрһо.

Шоһир һисди сэр хүшдэрэ тик гүрдэ,
Амбар-амбар рази мундэ эз хүшдэ,
Ә фурсэвоз кэшдэ нүшдэ, вэхүшдэ,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирһо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэјрһо.

Әзи пишо ју шоһирһо эчэ бу?
Ә коми чүл, э бијабу, кучэ бу.
Бэлкэш э Гах, э Дагүстү, Кэнчэ бу,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирһо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэјрһо.

Симах Шејда мэһтэл мунди әји кор,
Әрчү нисди эз гуш уһо күрдэ гор?
Әбуро һэја хуби э рүј сэнэткор,
Ој дод, пури инчо һэјтэр шоһирһо,
Нүвүсдэнүт чү мэнасүз шэјрһо.

ЧОВОНЛУГ

Мәһо, салһо омо гиращд эз сәрмә,
Нәбисто һич јә бо эз тү хәбәрмә,
Әдәј дијә дүгәт бирә кәмәрмә,
Гәдүртүрә нә данустум човонлуг,
Әрчү түрә эз дәс дорум човонлуг?

У фәрәһли шор рузһојмә эчә мунд?
Бәлкә күзәл ә Боку, ә Кәнчә мунд.
Јор зиһүстә ә чинорлү кучә муңд,
Гәдүртүрә нә данустум човонлуг,
Әрчү түрә эз дәс дорум човонлуг?

Түрә эз чәнд богчә-богһо пүрсүрүм,
Әз вишәһо, һүндүр догһо пүрсүрүм,
Ови сәрин эз билогһо пүрсүрүм,
Гәдүртүрә нә данустум човонлуг,
Әрчү түрә эз дәс дорум човонлуг?

Симах дијә у рузһорә нијофи,
Рүјтү офтов ә фурафда тарафи,
Һәр шәјртү әритү јә хәләфи,
Гәдүртүрә нә данустум човонлуг,
Әрчү түрә эз дәс дорум човонлуг?

АЖ ЕЛМАН

Өри Елман Писахов

Ө дэс фикир, э дэс хэјол дэмүндэм,
Гүссэјтүрэ эз кэширэ вомүндэм,
Ө дэрдэвоз, э гэмэвоз тэк мүндэм,
Чүми һэрсн нори мэрэ, ај Елман!
Шэвһо нэсда мичэ зэрэ, ај Елман!

Өзи һүлом эрчү һэјтэр зу рафди?
Тү имүрэ шэндэ э хок дарафди.
Дүлһојмүрэ кобоб сохди, хок сохди,
Чүми һэрсн нори мэрэ, ај Елман!
Шэвһо нэсда мичэ зэрэ, ај Елман!

Дү һэйлтү «Бобэ, бобэ» гуфдирэ,
Һэр руз түрэ э пишој чүм нэс дирэ,
Мэгбун бирэ фикир түрэ кэширэ,
Чүми һэрсн нори мэрэ, ај Елман!
Шэвһо нэсда мичэ зэрэ, ај Елман!

Иһијүлүм, мүсибэтмэ кэлэји,
Офторум мэ дүнјорэ э тэлэји,
Сэбурсүзүм, гэролсүзүм, чэнд мэһи,
Чүми һэрсн нори мэрэ, ај Елман!
Шэвһо нэсда мичэ зэрэ, ај Елман!

08.11.2003

ӨХИ ӨРЧҮ ЗЭН ХОСТУМ МӨ

Һэрүсүмэ бисдо јә руз,
Ө хунәјму омо һәрүс,
Зуһун вокунд у рузбәруз,
Өхи әрчү зән хостум мә,
Рузмәрә зу шәв сохдум мә.

Јә кәм гирошд у мар бисдо,
Гоф-кәләчи амбар бисдо,
Дүлмә хәстә бимар бисдо,
Өхи әрчү зән хостум мә,
Рузмәрә зу шәв сохдум мә.

Һәм кор сохдә, һәил дошдә,
Һәмиш палтар-палаз шушдә,
Кор хунәрәш күрдә әдәм,
Өхи әрчү зән хостум мә,
Рузмәрә зу шәв сохдум мә.

Хәһәр Шәлмү-духдәр Шәмәј,
Ө сәрмә турп кошдә әдәј,
Ө дәс залум мунум тәкәј?
Өхи әрчү зән хостум мә,
Рузмәрә зу шәв сохдум мә.

Јә рәһәти, динчимә нист,
Шоримә нист, сәвинчмә нист,
Симах әз дәс гүссә кирист
Өхи әрчү зән хостум мә,
Рузмәрә зу шәв сохдум мә.

Ө ЛУГЭЈ ЈЭ ЧИНОР НУШИМ

Ө күлбэдэн, түрэ амбор хостэгор,
И дүлмэни, и дүлмэни, и дүлмэ.
Һүрмэттүрэ э сэр эн чум дошдэгор,
И дүлмэни, и дүлмэни, и дүлмэ.

Нэра мэрэ эз һэшг богмэ күл чирэ,
Ө сэр рэһтү јэ гуш бирэ импојум.
Әри ширин гоффојтүрэ шинирэ,
Сифэттүрэ әри дирэ импојум.

Һэсрэттүрэ кәширэгор кэм нисди,
Бијо мэрэш һэсрэт нәди, дәрд нәди,
Нэ сох рачэ васалмарэ зүмүсду,
Хотуртүрэ нэ хосдэгор намәрди.

Гијмиш нэ сох јетим муну сәвкимэ,
Рачэ дүнјоһ э чумһојмэ торик бу.
Јор, э дүлтү рәһм бијорум тәки мэ,
Чиро бирэ рәһһој иму јеки бу.

Күзэл бирэ һәрүси эн васали,
Гушһо хундә дү-јекирэ сәс дорэ,
Бијо имуш јеки бошим мәһәли,
Ө лугэј јэ чинор нүшим пар зэрэ.

30.01.2003

КАМАЛӘ

*Камалә Абрамова әри
12-дәһ сала расирәји*

Тү жә дәстәј гүзүркүли,
Истәк дүли, војгәј дүли,
Рачә духдәр Исроили,
Ој Октаја гүл балаи,
Валидәрә Камаләи!

Әритүни әз дүл зәрә,
И вәжәсдә, ишор бирә.
Ки һәр руз ки кор хунәрә,
Ој Октаја гүл балаи,
Валидәрә Камаләи!

Руз у руз бу һәрүс гәрдош,
Ә кин һәммә һәзиз гәрдош,
Мозолмәнд бош, бәхтәвәр бош
Ој Октаја гүл балаи,
Валидәрә Камаләи!

Дуваздәһ сал һәлә чүни?
Сади бистә рас ә кини,
Симаха һәр гофи түни,
Ој Октаја гүл балаи,
Валидәрә Камаләи!

24.06.2002

ХОЛЭJMЭРЭ ДУХДЭРИ

Ки мигују зэбуни,
Холэјмэрэ духдэри?
Јэ ширинэ зуһуни,
Холэјмэрэ духдэри.

Гош эји, чумһо эји
Ә гэд Огуз нисд тоји,
Һәшданки јә мэлэји,
Холэјмэрэ духдэри.

Һәј елчиһо оморэ,
Һич кәсә гоф нәс дорэ,
Һәр руз дијәш рач бирэ,
Холэјмэрэ духдэри.

Ој холә, түрә гурбу,
Әји назәнин тү гу,
Сәвкили ән Симах бу,
Холэјмэрэ духдэри.

ЈӘ ДОНӘЈИ, ЈӘ ДОНӘ

Тү үшүг чуммәни јор,
Јә донәји, јә донә.
Түсүз дүлмә нибу шор,
Јә донәји, јә донә.

Сәнг доғһо чопур-чопур,
Бог-богчоһо мәјвә пур,
Әзмә нә вирих ә дур,
Јә донәји, јә донә.

Мујһојтүрә шунә зән,
Бијо ә бог, ә чәмән.
Чиним лалә, јасәмән
Јә донәји, јә донә.

Симах түсүз мүмүрү,
Хостә әз дәстү күрү,
Дураз бошу һүмүрү,
Јә донәји, јә донә.

АЗƏРБАЈСАН
ДИЛИНДƏ
ШЕРЛƏР

БИР КИТАБ ВАР

*Һачы Әһмәд Исајевин
«Никаран галма, ана»
китабыны охујаркән*

Бир китаб вар габағымда,
Икидләрдән верир сораг.
Дөјүш кедир чәбһәләрдә,
Од ичиндә јаныр торпаг.

Көјә галхыр налә сәси,
Фәрјад сәси јер үзүндә.
Күлә дөнүр кәнд, шәһәрләр,
Нечә һәјат сөнүр күндә.

Өн чәбһәдә вурушурлар
Азәрбајчан оғуллары.
Гојмур дүшмән јахын кәлә
Бизим елә, јурда сары.

Кәнчәли мәрд Исрафилин
Новгороддан кәлир сәси.
Алманлара ган уддурур,
Боша чыхмыр бир күлләси.

Неванын да көјләриндә
Чөвлан едир һүсәјнбала.
Гојмур дүшмән тәјјарәси
Һүчум едиб нәфәс ала.

Нечэ чэсур гəһрэмандан
Сəһбэт кедир бу китабда.
Танкчы Һэзи Асланову,
Мэзаһири салыр јада.

Охудугча мэлум олур
Һэр икидин ады-саны.
Һүнəринə мат галырсап
Мүсејибин, Балоғланын.

Нечэ-нечэ гапылары
Бэд хəбэрлэр дөјүр күндə.
Шаир Назим, Ширзад, Фəррух
Кəлиб дурур кəз өнүндə.

Чевирдикчə вэрəглəri,
Јени адлар чыхыр үзə.
Халг таныјыр чэсурлары,
Фэрəһ долур гəлбимизə.

Бу китаб бир јадикардыр
Зəфэр долу о күнлəрдэн.
Һэр гəһрəман оғлу илə
Фəхр ејлəјир ана Вəтэн.

20.05.2002

АЈ САДИГ

Һүшмэнди Садиг учун

Мәһәббәтин јува салмыш синәмдә,
Гәлби тәмиз бир оғлансан, ај Садиг.
Сазын өтсүн гој һәм зилдә, һәм бәмдә,
Һамы олсун сәнә һејран, ај Садиг!

Бөјүмүсән көзләримин өнүндә,
Нурани бир ишыг вардыр үзүндә,
Күнүн кечсин һәр вахт тојда-дүјүндә,
Јаша даим сән фираван, ај Садиг.

Кәлин олсун Рәја балан, көрүм мән,
Күл-чичәкдән она чәләк һөрүм мән.
Үрәјин бир даға дөнсүн севинчдән,
Фәрәһләнсиһ атан, анан, ај Садиг.

Аллаһ версин көрүм оғул пајыны,
Дуаласын һәр күнүнү, ајыны.
Анчаг һеч вахт унутма сән дајыны,
Күл бојнуна олум гурбан, ај Садиг.

Нэр багчадан бир күл дэриб гохларам,
Сэнин үчүн элван чэлэнк бағларам.
Нөрмэтини көзүм үстэ сахларам,
Олмајасан неч пэришан, ај Садиг.

Симах үчүн сэн бир парлаг асиман,
Гэлби нөрмэт, иззэт илэ долусан.
Кэрим кими бир атанын оғлусан,
Хошбэхт јаша сэн нэр заман, ај Садиг.

18.01.2003

ӘҺМӘД БАЛА

*Һачы Әһмәд Исаяевин
нәвәси Әһмәд үчүн*

Әһмәд әзиз баладыр,
Гәлби тәмиз баладыр.

Бир јашы јохдур һәлә,
Тәрифи сығмыр дилә.

Диндирәндә күлүмсәр,
Гучаға кәлмәк истәр.

Атасы Бәхтијардыр,
Нәсиби илк баһардыр.

Бабасы Һачы Әһмәд,
Көзәл јазычы Әһмәд.

Гәләми әлдә һазыр,
Јазыр, јазыр, һеј јазыр...

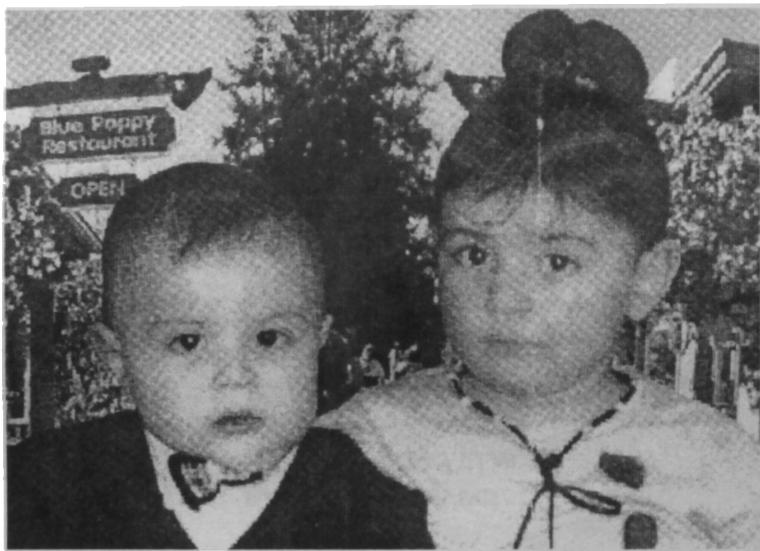
Аләми тутуб сәси,
«Кәнчә»дир һәр кәлмәси.

Әһмәд севир Әһмәди,
Нәвәјә вар һөрмәти.

Дојмаз бахмагдан она,
Олубдур һејран она.

Һәрдән өпәр үзүндән,
Узаг гојмаз көзүндән.

Хайфа, 18.05.2002

**Bala Əhməd və bibisi qızı Cövryyə
(Gəncə, 20.05.2002)**

БИР ГЫЗ ВАРДЫР КӘНЧӘДӘ

*Һачы Әһмәдин Чөвријә нәвәси үчүн
(Тәвәллүдү: 16 сентјабр 1999)*

Бир гыз вардыр Кәнчәдә,
Күлә бәнзәр нечә дә.

Шириндир күлүшләри,
Ојундур һәр ишләри.

Каһ јеријәр, каһ дурар,
Һарда кәлди отурар.

Сығынар анасына,
Вурғундур ата она.

Бабасы-Әһмәд баба,
Халгына шөһрәт баба.

Кәсәрлидир гәләми,
Ады кәзир аләми.

Јазар елдән, обадан,
Олмаз белә бабадан.

Чөвријјәни чох сәвир:
«Она чан гурбаи», -дејир.

Әлә алыр әлини
Сығаллајыр телени.

Бир гыз вардыр Кәнчәдә,
Күлә бәнзәр нечә дә.

«Кәнчәнин сәхи»,
04.04.2001

ФЭРҲАДЫН

*Достум Фэрһад Гулијевэ
итһаф едирэм*

Јохламышам, јолдашлыгда, достлугда
Јохдур тајы, бэрабэри Фэрһадын.
Кэтирирэм кечэ-күндүз һеј јада,
Үрэјимдэ вардыр јери Фэрһадын.

Хоша кэлир ширин-ширин сөһбэти,
Инсанларын ичиндэ вар һөрмэти.
Ишкүзардыр, сеvir иши, зәһмэти,
Бэзэјидир алын тэри Фэрһадын.

Шер-сэнэт алэмини билэндир,
Үрэклэрин дэрд-гэмини билэндир,

Өз јериндә севинәндир, күләндир,
Чичәк ачыр әмәлләри Фәрһадын.

Гәлб евинин бәзәјидир көзәллик,
Дост јолунда кечәр дәрә, ашар дик.
Көз дәјмәсин, јандыраг кәл үзәрлик,
Һеч олмасын дәрди-сәри Фәрһадын.

Мехрибандыр, севимлидир, әзиздир,
Гәлби ајдан, күнәшдән дә тәмиздир.
Тәби чошғун ашыб-дашан дәниздир,
Вар Јусифи, Әләскәри Фәрһадын.

Симах, мәрдин ачыг олар сүфрәси,
Гәлби кими күләр үзү, чөһрәси.
Јахшылыгдыр јахшыларын төһфәси,
Гој вар олсун шән дилләри Фәрһадын.

02.10.2003

ОДЛУ ӨПҮШЛӘР

Б-ја

Жахынлашыб үзүмдән
Өпдү мәним бир ханым.
Елә бил ки, од тутуб
Алышыб јанды чаным.
Аман Аллах! Бу өпүш
Башга бир өпүш иди.
Санки илк мәһәббәтлә
Јенидән көрүш иди.
Һәлә белә бир бусә
Көрмәмишдим јашымда.
Назлы-бузлу бир ханым
Дајанмышды гаршымда.
Додағында тәбәссүм,
Үзүндә нур вар иди.
Мәһәббәт аләминдән
О јар хәбәрдар иди.
Чүрәт едиб ешг илә
Мән дә тутдум элиндән.
Өпдүм ики үзүндән,
Гучдум инчә белиндән.
Күлә-күлә, – ај шаир,
Илһамын чошсун, – деди.
– Гәләмин бизләрә дә
Бир шер гошсун, – деди.

Бу шерин јолунда
Мән һазырам һәр шејә.
Истәсэн бир бусә дә
Ејләјәрәм һәдијјә.
Сонра нечә кәлмишсә,
Елә дә кетди о јар.
Алды мәни гојнуна
Гуш ганадлы хәјаллар.
Кәнчлик ешги бәхш етди
О ширин бусә мәнә.
Јахын кәлмир о күндән
Нә гәм, нә гүссә мәнә.
Јашарсыныз гәлбимдә
Өмрүн сонуна гәдәр,
Сиз еј одлу өпүшләр,
Еј аловлу өпүшләр

АНАР БАЛА

Һүшмәнди Анар Садиг оглу үчүн

Ај нәғмәли, бәнөвшәли баһарым,
Сүд нәфәсли ај мәррибан Анарым!

Хош кәлмисән сән бу јурда, очаға,
Севинч вердин нечә гәлбә, додаға.

Һамымызын руһ верирсән чанына,
Ҡығышмышыг этрафына, җанына.

Гәдәмләри еҗ уғурлу күл бала,
Сән һәр заман севин, бала, күл, бала.

Нечә илдир җолда иди көзүмүз,
Тәк сән идин сөһбәтимиз, сөзүмүз.

Кәлиб чыхдын хош саатда, хош анда,
Даим башын уча олсун чаһанда.

Сәнин илә фәхр еҗләсин гәлбимиз,
Деҗәк-күләк, шадлыг едәк һәр вахт биз.

Анар бала! Бөҗү, боҗа-баша чат,
Аиләҗә ол севимли бир өвлад!

ҺЕРР КИМИК

*Профессор һерр Кимик Алманијанын
Мунһен шәһәриндә јашајыр. О, евиндә
имкансыз ушаглара дәрс кечир вә мадди
јардым көстәрир.*

Мөһрибан һерр Кимик! Еј көзәл инсан,
Јахшылыг төкүлүр бахышларындан.
Ширин сөһбәтлисән, күләр үзлүсән,
Јахшылыг етмәкчүн доғулмусан сән.
Евдә дәрс дејирсән нечә ушаға,
Севинч бәхш едирсән гәлбә, додаға.
Тәрифә лајигдир бу ишин сәнин,
Әзиз бир оғлусан ана Вәтәнин.
Истәрсән һәр ушаг бир алим олсун,
Бир көзәл мүһәндис, мүәллим олсун.
Бири Шиллер кими дүшсүн дилләрә,
Ады өрнәк олсун кәнч нәсилләрә.
Бири дә һејне тәк јазсын шерләр,
Сәнәт аләминдә көстәрсин һүнәр.
Башга бир ушаг да олсун космонавт,
Она сирләрини ачсын каинат.
Мөһрибан һерр Кимик! Еј көзәл инсан,
Сәнә көмәк олсун бөјүк Јарадан.
Јаша мәһәббәтлә, јаша дүнјада,
Хошбәхт бир өмүр сүр сән Алманијада.

РАМИЗИМ МӘНИМ

Рамиз Микајылова итһаф едирәм

Хәтрини истәрәм өз балам кими,
Јашарсан гәлбимдә арзу, кам кими.
Нечә мһрибансан, нечә сәмими,
Сән еј хош сифәтли Рамизим мәним,
Севинчим, фәрәһим, әзизим мәним.

Олсан һансы јердә, һансы мәканда,
Хәтрини чох истәр Мәрјәм халан да.
Һәмишә дәрд-гәмсиз јаша чаһанда,
Сән еј хош сифәтли Рамизим мәним,
Севинчим, фәрәһим, әзизим мәним.

Һәр заман нәсибин илк баһар олсун,
Оғлун да, гызын да көрүм вар олсун.
Фирәван јашасын, бәхтијар олсун,
Сән еј хош сифәтли Рамизим мәним,
Севинчим, фәрәһим, әзизим мәним.

Гочаг бир оғлансан, үзү күлүмсәр,
Чүмшүдлә Гызылкүл сәнлә фәхр ејләр.
Симах да шәнинә шерләр дејәр,
Сән еј хош сифәтли Рамизим мәним,
Севинчим, фәрәһим, әзизим мәним.

АЖ БӘСТИ ХАНЫМ

Бәсти Мәнәшированың 40 жашы мунасибәтигә

Бу күн гонум-гардаш жығышыб кәлир,
Гонум-гоншулар да ахышыб кәлир.
Көлдә соналар да чығрышыб кәлир,
Истәрләр хош кечсин сәнин һәр анын,
Ад күнүн мүбарәк, ај Бәсти ханым.

Һәмишә узаг ол гәмдән, кәдәрдән,
Үрәјә од салан һәр бәд нәзәрдән.
Узаг ол бәладан, узаг ол шәрдән,
Сағ олсун һәјатда даһа да чанын,
Ад күнүн мүбарәк, ај Бәсти ханым.

Јаша јүз ијирми јаша гәдәр сән,
Күнбәкүн чоһалсын оғул, гыз нәвән.
Балача Натали кәлин көчәркән
Сона тәк мејданда сүз, чошсун ганын,
Ад күнүн мүбарәк, ај Бәсти ханым.

Бүтүн арзуларың ачсын күл-чичәк,
Өмрүн узун олсун истәдијин тәк.
Һәмишә үзүнә күлсүн кәләчәк,
Самирә тој ејлә, олаг меһманын,
Ад күнүн мүбарәк, ај Бәсти ханым.

АДЫНЫМ

*Аждын Абрамовун**13 жаша чатмасы мунасибәтигә*

Бу күн даһа сәнин 13 жашын вар,
13 гыш көрмүсән, 13 дә баһар.
Күлсүн гәлбиндәки бүтүн арзулар,
Мәһрибан Аждыным, эзиз Аждыным!
Сәниндир бу көзәл мәчлис, Аждыным!

Вахт кәлиб, чыхмысан һәдди-бүлуға,
Һәмишә өндә кет, бағлан бу халга.
Гәлбимиз севинчдән дөнсүн бир даға,
Аждыным, Аждыным, эзиз Аждыным!
Сәниндир бу көзәл мәчлис, Аждыным!

Һәјат јолларына күнәш сачсын нур,
Гүрурла кәз-долаш, гүрурла отур.
Кәләчәк сәниндир, кешијиндә дур,
Аждыным, Аждыным, эзиз Аждыным!
Сәниндир бу көзәл мәчлис, Аждыным!

Үрәјин аловсуз, одсуз олмасын,
Әкдијин чичәкләр, күлләр солмасын.
Тојунда нәнәләр гоша ојнасын,
Аждыным, Аждыным, эзиз Аждыным!
Сәниндир бу көзәл мәчлис, Аждыным!

Олсун чансағлығы варын, дәвләтин,
Һалал чөрәјилә учал зәһмәтин.
Симахын гәлбиндә вар мәһәббәтин,
Аждыным, Аждыным, эзиз Аждыным!
Сәниндир бу көзәл мәчлис, Аждыным!

НАЗИМ ҲӘСӘНОВ ҮЧҮН

Бир оғлан таныјырам,
Күләр үзлү, хошгылыг.
Пислик нәдир билмәз о,
Сәнәтидир јахшылыг.
Јахшыларын ичиндә
Онун да өз јери вар.
Ады нечә додагда,
Үрәкләрдә долашар.
Өз хусуи јери вар
Јолдашларын ичиндә.
Бир-биринә чан дејән
Сирдашларын ичиндә.
Ушаглыг илләриндән
Таныјырам мән ону.
Өзүн һејран оларсан
Бир дәфә көрсән ону.
Күнләрин бир-бириндән
Хош кечсин, Назим бала!
Мән дә сәнин шәнинә
Шерләр јазым, бала!

АД КҮНҮН МҮБАРӘК

*Нәвәм Үлвијјәнин
ад күнү мунасибәти илә*

Ај Үлвијјә нәвәм, ај көзәл нәвәм,
Шәнинә шерлә долудур синәм.
Ад күнүн мүбарәк, чох-чох мүбарәк,
Бура чәм олмушуг данышаг, күләк.
Сәнә чансағлығы арзулајаг биз,
Севинсин гәлбимиз, күлсүн гәлбимиз.
Бир дә, ај Үлвијјә, бабаны динлә,
Хошбәхт ол һәр заман сән Фуад илә.
Өпүб үзүнүздән фәрәһләнирәм,
Бадә галдырырам, сағлыг дејирәм.

12.01.2004

ЧҮМШҮД БАБА ВӘ НӘВӘЛӘР

Бир баба вар Оғузда,
Ады дилдә, ағызда.

Узун илләр чалышыб,
Һәр зәһмәтә алышыб.

Бу баба Чүмшүд баба,
Севир ону ел-оба.

Онун вары-дөвләти,
Севинчи-мәһәббәти

Билмәк истәсәз әкәр,
Нәвәләрдир, нәвәләр.

Ибраһим меһрибандыр,
Баба она һејрандыр.

Меһмана оғул чатмаз,
Анчаг дәчәлдир бир аз.

Бу гочаг гыз Сарадыр,
Гашы, көзү гарадыр.

Вахты өтүрмәз һәдәр,
Дәрс охуҗар, иш көрәр.

Чүмшүд онун гардашы,
Мәһрибаны, сирдашы.

Һәр ишдә биринчидир,
Аиләнин севинчидир.

Арзуҗа бах, Арзуҗа,
Динчдир, бәнзәр гузуҗа.

Гочаг гыздыр Алиҗа,
Охшар ишләк арыҗа.

Доланар пәрванә тәк,
Анаҗа едәр көмәк.

Машаллаһ, Милко бала
Гызлардан галмаз дала.

Белә нәвәләр илә,
Мәктәбсевәрләр илә

Фәхр еҗләр Чүмшүд баба,
Тез-тез деҗәр: – Мәрһаба!

ЈЕРИН ВАР СЭНИН

Бэстэкар Год Михајылов үчүн

Чал, эзиз гардашым, сәс сал елләрә,
Маһныда һәјат вар, арзу-диләк вар.
Кәләчәк ајлара, көзәл илләрә
Галсын бу маһнылар сәндән јадикар.

Чошдурар гәлбләри сәнин мусигин,
Бөјүк Үзејири кәтирәр јада.
Гојмаз үрәкләрдә галсын кәдәр, кин,
Намыја шән күнләр истәр һәјатда.

Чал, чал, маһныларын ганадларында
Бакыны, Оғузу кәзиб долашым.
Кәнчләрин тојунда-бүсатларында
Мән дә онлар кими сүзүм, гардашым.

Баш чәким Губаја, Гәчрәшдә олум,
Шаһдағы руһуму охшасын јенә.
Гој дүшсүн ордан да Кәнчәјә јолум,
Бахым Көј-көлүн дә дилбәр һүснүнә.

Сәнин маһныларын дүнјаны кәзир,
Ону ешидәрсән Нју-Јоркда да.
Әкәр сағ олсајды бөјүк Үзејир,
Сәнә күл верәрди бир күн салонда.

Јаз-јарат, үрәкләр кәлсин риггәтә,
Чохалсын әлини сыханлар сәнин.
Лајигсән һәмишә бөјүк һөрмәтә,
Халгынын гәлбиндә јерин вар сәнин.

06.06.2004

БАБА ОЛМУСАН

Јусиф бен Јохај үчүн

Ешитдим, гардашым, баба олмусан,
Тэбрик ејләјирәм үрәкдән сәни.
Көрпәнин ајағы рузулу олсун,
Танры бол ејләсин чөрәкдән сәни.

Белә нәвәләр көр оғланларындан,
Онлара һәјан ол һәр вахт, һәр заман.
Даһа да үзүнә күлсүн бу дөвран,
Көрүм өмүр боју даим шән сәни.

Оху бир-бириндән көзәл маһнылар,
Үрәкләр риггәтә кәлсин гыш, баһар.
Тажын-бәрабәрин, сөјлә, һарда вар,
Сахларам көзүмүн үстә мән сәни.

Вурғундур сәсинә Симах һәмишә,
Гојма һеч вахт ону көкүндән дүшә.
Шөһрәтин учалсын Аја, Күнәшә,
Сөјләјим адына мин әһсэн сәнин.

ТЕЈМУРУМ

Севинчим, фәрәһим, ики көзүмдүр,
Далғалы дәнизә бәнзәр Тејмурум!
Ширин сөһбәтимдир, ширин сөзүмдүр
Һәр ахшам Тејмурум, сәһәр Тејмурум.

Сојуг бир ғыш күнү кәлди чаһана,
Дөндү севинчимиз чаја, үммана.
Дүшүндүм, бој атыб чыхар мејдана,
Икид бир оғлана дөнәр Тејмурум!

Лакин мән дејәни демәди заман,
Ушагкән хәстәлик тапды накаһан.
Өмүр баһарына гонду чән, думан,
Көрдү мин мүсибәт, кәдәр Тејмурум!

Меһрибан-меһрибан данышмағы вар,
Адамла тез күсүб барышмағы вар,
Һәр сөзә-сөһбәтә гарышмағы вар,
Бакыја гајытмаг истәр Тејмурум!

Кедир узаглара фикри, хәјалы,
Аз олмур инсана сорғу-суалы,
Бәзән дә позулар, дәјишәр һалы,
Һәр дәрдә, мөһнәтә дөзәр Тејмурум!

Талејин әлиндә гул олма, Симах,
Кәһ сола, кәһ саға бурулма, Симах,
Аддымла сабаһа гүрурла, Симах,
Гәлбимин башында кәзәр Тејмурум!

ӘЗ ЗУЊУН
АЗӘРБОЈҶОНИ
ҶАРУНДАҲО

ГӘШӘМ ИСАБӘЛЛИ

Азәрбајчан хәлгирә сәвим-ли шоһири Гәшәм Исабәјли һәһлһорә ән кәлә дусдини. Әри уһо шоһир амбара шәјрһо, мәһниһо, нәгуһо вә поемаһо нувусди. Тә имуһој ура 15 китоби руј ушуг ви-нири.

Г. Исабәјлирә шәјрһоји ә зуһун уруси, инкилисси, ук-рајна, белорус, гыргыз вә дијош чарундә омери.

Шоһирә «Әкил-Бәкил» ки-тобирә ә Азәрбајчон одоми нисдики нә хуну. И китоб Г. Исабәјлирә амбар мәшһур сохди. Урә «Чу чәсдәни ә ворвори» әз китоби пәнч шәјрә ә зуһун јәһудиһој доги әри һәһлһо әдәј чап сохдәним. Пој һәзизә балаһојмуш ә Г. Исабәјлировоз таниш бошут.

ӘРКОВУН

Ә пәнчүмүн синиф хундә,
У имурә динч нәс һишдә.

Гуфдирәки вәхиз, әндәј
Күлә ов ди сухдә әдәј.

Бијоф бијор шэјимэрэш,
Бэгдэ урэ хуб үтү кэш.

Кэлэ дэдэј, гүш чој тэкүн,
Чикэјмэрэ хуб, хуб вэрчүн.

Гујит эчи попуш појмэ,
Тэмиз сохит зу дит эмэ.

Һэр тарафа вэрф вэгүрди,
Чару зэнит, шэнит гуфди.

Ки имбэрү чантајмэрэ?
Ә ишула мүнү мэрэ.

Ә пэнчүмүн синиф хундэ,
У имурэ динч нэс һишдэ.

ДОР

Дор гуфди ки, ај Анар,
Бор эмэ, бәһэр эмэ.
Виниш, хэјли овурдэм,
Бијо чин эз мэйвэјмэ.

Анар гуфди: – Шин, ој дор,
Һэлэ күли бәһэр тү.
Әнкһо эдэј пар зэрэ
Шэвиш, рузиш э сэртү.

– Мэрэ бәһэрмэ күли,
Јэ дэстэ ки зәһмэт кэш.
Әвэл хүшдэнтү буј сох,
Вэки бэхшэј дэдэјэш.

– Биһовлүһо, әнкһорә
 Әрчү күлсүз һишдәни?
 Дәдәјму инчо мијов
 Буј мисоһу хүшдәни.

ШАХГУЛАГ¹

Гәһри бирәм. гәһр гүрдәм
 Гоф нисохум дијә мә.
 Ә хунә тәһно нори
 Рафди мәрә дәдәјмә.

Пәнчәрәрә, дәрһорә
 Хуб, хуб бәсдәм, сәхт сохдәм.
 Јә шәкүллү китобә
 Әдәј хундәнүм кәм-кәм.

Јә сәс омо тәрсүрүм,
 Ә ју тараф чарусдә.
 Дәр хунәрә ки бугә,
 Әдәнбу һәј хорусдә.

Гәһр күрдәки хәһәрмә
 Дәдәјму гуфди јә руз:
 – Һорәј мизәнүм түрә
 Бијов Шахгулаг хуру.

Дураз бирәнүм хүсүм,
 Ховмә нәсә оморә.
 Тәрсирәнүм Шахгулаг
 Мијов миһуру мәрә.

¹ Шахгулаг – Ә һәрәј Азәрбајҗониһо чанавара нуми.

ЗЭРДЭКЭНДҮМ¹

Эз зэрдэкэндүми и нун дэнишит,
Чүлһорэ, дүзһорэ эју доди һисд.

Һәмүјмә хорирэ шумләмиш сохди,
Холүјмәш тухумә оворди шэнди.

Бәбәјму ов дори урә э вәхти,
Тәхүл әри әну һәјтәр буж шэнди.

Пор кәләбобәјму чирәки тәхүл,
Гуфди ки, чуш нәбу амбари сүнбүл.

Дан зэрдэкэндүмә нунини и нун,
Ә ју дод чүлһо һисд мәчуни, мәчун.

Вәки түш ху виниш нунә додирә,
– Ширини!
– Дәдәјтү бирчүнди урә.

ШӘҲӘРЛҮ ҲӘИЛ

Гуфдурум: – Кутум
Дирәј э гэд тур?
Мугу винирәм
Ә телевизор.

– Бәс билог чутам,
Ови буз билог?
Винирәм, – гуфди,
Ә китоб әнчэг.

¹ Кәндүмә ја сорти.

Араз дәрүни,
Јә Күр? – гуфдирум.
Коми эз коми
Кәләји, – мугум?

Поист, дәниши
Ә рујмә мат-мат.
Мигујум гуфди,
Кирошлә сәһәт.

АТАБАБА ИСМАЈЫЛОГЛУ

Атабаба Исмајылоглу! И нум э Азербайчон эки таниш нисди, ҳаилшош, кэлэ одомишош данусданут ки, у чэнд-чэнд китобҳо һакајәһо, новелләһо, эз вәдулүјә артистој Азербайчони мәгалә вә монографијаһо нувусди. Коми гәзетә, журналә вәрәгләмиш сохдикә э нум әну имбу

раст оморә.

А. Исмајылоглу рә әхир мәнәһо амбара ләтифәһои вәдирәмори. Молла Гејбуллара ләтифәһои мәшһур Молла Нәсрәддинә э ләтифәһои охшамаш сохдә. И ләтифәһорәш хундәки одомирә һәз дорә. Һәчи ки, коһ хәндустәни, коһиш молларә офторә вәзијјәти түрә мәгбун сохдә.

Иму хостәним ки, јәһудиһој доғиһәш и ләтифәһорә бәһзиһәјрә хунут вә э Атабаба Исмајылоглу рәвоз эз нәзники таниш бошут.

МОЛЛА ГЕЙБУЛЛАРА Ә СӘРИ ОМОРӘ ӘЗ КОРҲО

ДУВО МИСОХУМ

Нәфәс хушдәрә гули, әз нумаз хундә бихәбәр бирәгор јә оширә одоми әз Молла Гейбулла пүрси:

– Молла ләлә, ә сәр нумаз чү дуво хундикә Худо һәммәјрә ә жигәји овурдә?

– Худо истәк бәндәвој хушдәрә һәмишә дорә, бала.

– Ундә кијо и пулә, әримә дуво хун! Пој әримә Худо амбар пул фирсү.

Молла пулә вәгүрд ә чиб хушдә но. Бәгдә гуфди:

– Ој бала, әри дуво сохдә мисохум. Әнчәг әри пул нәң...

– Бәс әз Худо әримә чү хосдәнини, ој молла? – Пүрси һәмин одоми.

– Әдәј дирәнүм әз пул зијодтә түрә ә әгүл мифтојтү һисди.

– Әгүлә чү сохдәнүм ки, ә молла?

– Ә дәстү һисдиһо пулһорә гәдүрирә әри данусдә.

ӘРИ ҺӘЈТӘР БӘБӘ ИШ КӘМИ

Јә руз Молла Гейбулла ә хунә ә зәнәвоз дәфво гүрдә. Чү кәм-кәсирә кори бирәкә зәнә жовоб нәс дорә. Гујикә гунши әз пәсәј чәпәр и вәшмәрдәһорә һәм-мәјрә шинирә. Молла пој хушдәрә ә бүрү норә сәһәт гунши зуһун хушдәрә дошдә нәсдә.

– Ә Гейбулла, зәнтү дү сәһәти бәбәтүрә әдәј вәш-мәрдә, тү јә гофиш нәсә гуфдирәни.

– Пој вәшмәрү. Һәјтәр бәбәрә иш кәми.

Гунши:

– Бэбэјтү чү сохди ки?...

– Дијэ чү бијо соху? И зэнэ эримэ эри хозмуни сохдэ бэбэјму рафдабу.

ЭРИМЭ БЭЗЭНМИШ БИРЭКЭ

Молла Гејбуллара зэни эри кэшдэ э бүрү вода-рафдаки һэмишэ хүшдэрэ бээк мидо. Һэрбој Молла урэ дирэки сэр гүрдэнбу эри дэһво гүрдэ. Гуншиһо э гужэвоз уһорэ жүро сохдэнбу. Јэ руз уһо дэһво гүрдэки һэрэрэ эри сокит сохдэ гуншиһорэ јэкији гуфди:

– Э Молла, эрчү һој-һорој дэшэндэни? И залумэ духдэри эритү эдэј хүшдэрэ бээк дорэ...

Молла хүшдэрэ нэсда дошдэ:

– Эримэ бээк бирэкэ, эз хунэ рафдаки нэһ, э хунэ оморэки пој хүшдэрэ бээк дү.

ЛАЗИМИКЭ УРЭШ ГУЈУМ...

Молла Гејбулла э һэмум хүшдэ эри кафел норэ уста һорој зэрэбу. Һэмумэш, кафелэш э уста нүшү дорэки гуфди:

– Бирор балајмэ, бијо шэрт имурэ эзи сэр бурим ки, бэгдэ э һэрэјму дэһво нэбу. Гу винүм чү бијо дүмкэ?

У вэхтһо гэрибэ дэб офдорэбу. Устоһо корэ э һэр квадрат метри материала пули гэдэр пул исторэнбу. Унэ күрэ уста материалһорэ амбар боһолу дирэки гуфди:

– Молла лэлэ, имој имуш э Боку һисди һорэ хуно э материал чэнд гэдэр пул дорэ оморигэ ингэдэр пул

вәгүрдәним. Кафел овурдәгорә чү дорәјгә мәрәш ун-гәдәр миди.

Әзи гоф Гејбулларә кејфи лап чоғ бисдо:

– Бәгдә әз гофтү вирихдәнинистики?

– Мәрдә гофи јәки имбу, – човоб до уста.

Молла Гејбулла:

– Бирорзәрәјмә, гоф сохдим, варасд.

Әз диһә мезәндәји 2-3 бо зәвәр бирә мезәндәрә-ровоз Молларә рази бирәјрә винирәки устара кејфи лап варафд. Әз дүли-жуни сәр гүрд әри кор сохдә.

Кор гүрдә варасдә оморә. Уста әхиринчи бој ә сәр сүфрәј Молла әри нун хурдә нүшдә. Сүфрәрә вәчирә бәгдә ә Молла Гејбулла гуфдирә:

– Хуб, ләләј Молла, Худо хәјрлү сохо. Имуһој гоф сох винүм ә материал чәнд гәдәр пул дорәј? Мәш данусданики инсофсүз нисдүм. Хәјр, шәр бирәки ә дод иму расирәни. Јә кәм әритү мифиром.

Молла дәс хүшдәрә ә руш хүшдә кәширә-кәширә гуфдирә:

– Балајмә, һәјтәри... И кафелһорә әримә рәһмәтлүг дүсдмә һәмидә куки овурди. Ә урәвоз әз жовони һовири сохдәм. Мәнәһо бирәки 40 руз мәжлисирә бәрдүм, јә гәпикиш пул нә вәгүрдүм. Кукиш и кафелһорә әмә бәхш до.

Уста нәданусд поисдә:

– Ој мәрд, мә әләј пүрсирәнүм ә и кафелһо чү дорәј? Молла гоф әнурә нимәлит бурри:

– Һәј сәһәт әтү гујум, әји кафелһо чү дорәмкә. Ә и һағ-һисобовоз ә гәд 40 руз ә рузи 2 бо Гуран хундәм. Тәхминән 20 бо јасин (дуа) хундәм. Дүнјоһ үлүм-итим дүнјоһини. Рузи әз имбуруз гәдәгә ди әри ки, хосдәникә гураниш, јасиниш хунум.

Устара чуми ә кәлләји варафд:

– Ләләј Молла, әзиһо бәгдә ә материалһо јә чү нә дорәј?

– Дорэм, бала, дорэм. Рәһмәтлүг һәмидә кукирә дәси очуг бисдокәш, данусдәни ки, ләһәји һәјвәрәји. Шинирүм ки, әдәј инжо-унжо гоф сохдә ки, Моллара пулирә сә гәти дорэм. Нәданусдум тоб овордә.

Устара ә чуми үшүг омо:

– Чәнд гәдәр дори?

– Сәбуртү бошгу, бала, һәј сәһәт гујум. Әмә раст оморәки әз ләһәјмә вадарафдара гуфдурум. Хосдәнигә у гофһорә әритүш гујум.

Уста ә јомон жигә рузә шәв сохдәј хүшдәрә ә сәр офдо вә фәгир-фәгир гуфди:

– Молла, Худорә одомијини тү. Инсофиш хубә чүни.

– Һә, балајма. Имуһој мә гуфдирәрә ә сәри омори. Хостәјмә уни ки, тү ә дүнјоһ инсоф бирәрә ә сәр бијофдони. Әкәр һәјтәригә бијо ә диһ һисдијо мезәндәрәрәвоз пултүрә әзмә вәки.

Ә ЈӘ ШӘРТӘВОЗ

Һәмишә ә кәрмиһо ә чиби муш вози сохдә Молла Гејбуллара сәхд тәшнә бирә. Јә рүз рәһ әну гәрпүз фурухдәгорһорә әз кини офдорә. Гәрпүз фурухдәгорһо Молларә дирә сәһәт сәр гүрдәнүг мол хүшдәрә әри тәһәриф дорә. Молла Гејбулла гәнә рәһ хүшдәрә сәр гүрдә әри рафда. Нәһәјәт, һәјосүз јә човон гәрпүз фурухдәгор урә әз дәси гүрдә:

– Әзу сәр тә ә и сәр ә гәрпүзһо дәниширә-дәниширә әдәј оморәни. Әнчәг һәгиги поисдә жигәјтү инжои. Бијо әтү ә и шәртәвоз гәрпүз дүм вәги бәр: Ширин, гирмизи, назик гобуг вә учуз.

– Чор шәрт лазим нисди, бала. Бијо ә јә шәртләрәвоз ди бәрүм, – гуфди Молла Гејбулла.

Човон мүштәрирә ә рәһ оморәји шор бирә:

- Шәртгүрә гу, гәрпүзә вәги бәр.
- Молла Гејбулла:
- Мүфтә ди, бәрүм.

ЧӘНД ГӘДӘР КӘМ КӘШҮМ

Гушдә э сәр тирозу нора сәһәт һәшданки эз сәри тусди вәдирәмө. Пәнч килорә э нуми висторәбу, әнчәг жәһми сә кило ним омо. Ә хүшдә инонмиш нә бисдо.

Гунширә э тирозујирәвоз һә э кин гунши кәши. Сә кило ним бисдо. Әри Новруз бојрәми гүро базарлүг сохдәбу.

... Әкәр бәрмәгирә имбурриригә хәбәри нибисдо. У вәхт э хүшдә омо, ки вини э базар у гәсобә э кинини.

– Балајмә, јәки и гушдә э сәр тирозу вәни.

– Чүбири, ки ој мәрд!?

– Гәсобә лови тә бинәј гуши расирә дураз бисдо.

Бәгдә биж-биж хәндүсд.

Гушд пәнч кило омо. Мәрд гәсобә э һәјосүзә руји дәниширә-дәниширә:

– Түрә сәнг тирозутү дуз нисди. Инжигә жәһми сә кило ним гушд һисди. Хосдәнигә базара кәләјрә вә полисә һәрој зәнүм. Ә бүгүр ән уһо кәш.

– Әшши, хуб виним, гушдә э мә ди. Гушдә э тирозу но. Имуһој сә кило ним омо.

– Гушдә эз коми тарафи минүм. Дәс иму хутә бири, фикир нә сох, дуз имбу.

Мәрдә эз сәри јәбојгәш һәшданки тусди вәдирәмө. Ә јә тәһәр сәбур хүшдәрә шиши.

– Балајмә гәрдош! Инсофиш хубә чини. Ёич эз пәнч кило гушдиш јә кило ним кәм мидүт?

– Ој бэбэ, хуб, хүшлэнтү гу, чэнд гэдэр гуфдирэни
мэш ун гэдэр кэм кэшүм.

Ә гирмизинэ сифэт вохурдэ шиллэрэ сэси амбар
сэхд нэ бу. Мэрд хүрслү-хүрслү:

– Балајмэ, зэн хосдэј?

– Нэһ, бэбэ, хэлэ эдэј кэјф сохдэнүм.

– Хэхэртү нисди?

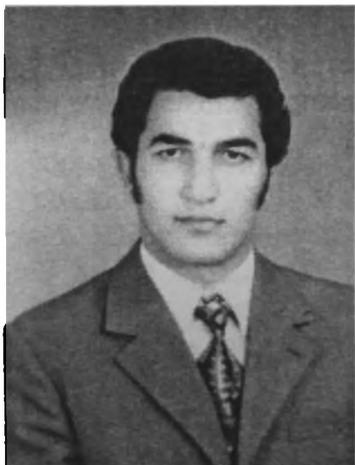
– Нэһ, дү бирорим.

– Гу виним, дэдэјтү соги?

– Әри, ој мэрд! Кэјфиш лап хуби.

– Ундэ, ој бала! Пирэ одоминүм. Мэрэ амбар эзиј-
јэт нэ ди. Жэхми је вэшмэрдэлүг гушдмэрэ кэм кэш.

НАЗИМ ҺҮСЕЈНЛИ

Назим Һусејнлирә ә гә-
зет, журнал вә алманаххо
чәнд бо мараглу һекајәхој-
рә хундәм. Урә тә имухој
3-4 китоби әз чап вәдирә-
мори. Човон гәләм саһиби
Огузә ә Хачмаз диһи әз дә-
дәј бири. У амбара ләти-
фәһош нувусди. Назимә
«Огуз ләтифәләри» кито-
биш чап бири. Мараглуни ә
китоб хубә ләтифәһо ам-
бари. Әз уһо јә кәм чарун-

дә әдәј ә китобмә доронум. Пој јәһудиһој дәгимуш әји
ләтифәһорәвоз таниш бу.

ӘРИ ВӘЛИШ ЈӘ ЗӘН, ӘРИМӘШ?

Ә диһ Гумлаг Чари гуфдирә һүндүрбуј, гүвәтлү јә
мәрд бирәнбу. Јә руз у ә кучә поисдәбу. И вәхт буји
әз јә метр кәм аруг Әли ә кин әну омарәки Чари әз
дүл јә оһ кәширә гуфди:

– Әри Вәли јә зән, әримәш?

ЖӘ ПОЛТУ НИБИСДОГӘ

Ә. Кәримли «Запорожетс» нумлү жә мәрд эз гунши хүшдә пүрсүрә:

– Мошин эмә чүтам јарашмиш мүди?

Гунши појсүз-дәссүз одомһорә һәј сохдә ә мошини дәниширә вә гуфдирә:

– Пој ишмурә јәкији нибисдокә лап хуб јарашмиш мидит.

НОВРУЗ МУМУНУ

Ә јәкүмүн синиф Новруз гуфдирә јә һәил хундәнбу. Мүәллим нәсданбу әју хуто сохдә ки, эз дүдү јәки вадарафдәки ә хори чәнд мундә. Уни ки, јә руз мүәллим гуфдирә:

– Ә хунәшму дү мәрд һисди, јәкији бәбәшму, јәкијиш тү. Бәбәшму ә јә чикә рафдаки ә хунә чәми јә мәрд мундә. Имуһој Новруз бала, гу виним эз дүдү јәки вадарафдаки ә хори чү мундә?

– Чү мундә? Чү мундә? Әлбәт ки, ә хори Новруз мундә, мүәллим.

Ә ШӘВИНӘ АВТОБУС

Таһир ә шәв автобусирәвоз әдәнбу ә Боку рафда. Чикәји лап ә ләңәј дәр бу. Ә автобус варафдәгориш, эз автобус фирәморәгориш ә ју саташ бирәнбу. Әлбәттә Таһир уһорә човобсүз нәсә һишдәнбу. Әз зарафат нә Таһир, нә уһо инчимиш бирәнбүрүт. Шофер Таһирә әји саташһо тоб овурдәјрә дирәки

уш хост ки, э Таһир саташ бу һәрә сакит бирәки, одомиһо мүркү зәрәки шофер гуфди:

– Таһир, гу винүм чәнд һәилтү һисдикә?

– Нүһ...

– Өз уһо һич әтү охшар бирәгори һисдими?

Таһир шоферә мәгсәдирә э сәр офдокәш һич хүш-дәрә э ју чикә нә но.

– Ө мәш охшар бирәгориш һисди, э зәниш һәил-һорә э һәрәји э һәрдујму охшар нә бирәгориш һисд.

Шофер әз хәндүстә сүст бисдо. У сакит бирәки Та-һир пүрси:

– Гагаш, бәс түрә чәнд һәилтү һисди?

Шофер хәндүстә-хәндүстә гуфди:

– Сәсә.

– Худо дорә уһорә ән чүкләји чәнд салаји?

– Чоһор.

Бәс әз у кәләтә?

– Һәфт.

– Бәс әз һәммәји кәлә чәнд салаји?

– Нүһ.

– Лап хуб. Пој әз тү јә гофиш пүрсүм. Чәнд сали ки, э шәвүнә автобус кор сохдәни?

– Өз дәһ сал амбари.

Таһир јә кәм хүшдәрә шох дошдә бәгдә гуфди:

– Гагаш, гуфдирә һәјб нә бу. Дәһ сали шәвһо э кор бирәни бура э һәилһојтү хуб, хуб дәниш. Виниш әтү ухшар бирәгори һисдими?

БӘС ТҮ КИНИ?

Ә ресторан гуллути папкалу, чуми очкилу, э сә-лигә-сәһмановоз вокундә јә мәрд дарафда. У хурәк-һорә э гijмәтирәвоз, э кәјфијәтирәвоз, истәрә молһо-рә э когоз-кугузирәвоз марагланмаш бирә. Бәдзи

суалho дорэ. Мэрд э кор ресторан амбар кэм-кэсир офдэ.

Хурэк бэхш сохдэгор э јэ бэһонэрэвоз, эз дэс энү вадарафда хүшдэрэ э отаг мүдир дэшэндэ вэ вэзи-јэтэ эри энү ихтилот сохдэ. Нэр оморэгор-рафдагорэ э һисоб нэ вэгирдэгорэ мүдир э салон дарафда хүрслү-хүрслү эз мэрд пүрсүрэ:

– Тү киники ресторана корчиһојрэ э сорғу-суал күрдэни?

Гиног сэссүз-сэмирсүз когозһој хүшдэрэ вэдирэ-вундэ э мүдир нүшү дорэ:

– Мэ назирлик имурэ кор сохунум. Әји корһо дэ-ниширэнүм. Бэс тү кини?

Мүдир эрэг сохдэ:

– Дијэ мэ һич кэс нисдүм зир појтүрэ тузунум.

СӘРГОФ

МӘҺНИҺО

Духдәр Ширвони	4
Јор, эз дәстү нә гүрдә	5
Мә әнтүнүм, тү әнмә	6
И духдәр	7
Мәрә	8
Сипи мәбош	9
Ворвориһо	10
Телмани	11
Гәһри бирәм	12
Мүһбәтә ә рәһи	13
Үлкәр нәвәјмә	14
Духдәрһој ершолеим	15
Вогошд, јор, вогошд	16
Бирә чигә	17
Һорој зән бијом	18
Нәсда түрә	19
Бијо, бијо	20
Залум јор	21
Омон, омон	22
Тәһди мәсох	23
Пүрс мәрә	24

Нисди, нисд	25
Тәрсирәнүм, э духдәр	26
Күлһо	27
Нидүм түрә	28
Дүлмә мунди э сәртү	29
Микәшүм хәјолтүрә	30
Түни, тү	31
Нә вирих әзмә	32
Ә духдәр	33
Әз дәс әни духдәрһо	34
Јә зирчуми һисди мәрә	35
Дорум дүлмәрә	36
Күшдә мәрә	37
ГӘЗӘЛҲО	
Дурум мә	39
Ој күзәл	40
Нә вокундәм э кинтү	41
Ә духдәр	42
Дијә	43
Күзәлһо	44
Винирәки	45
Мәрә	46
Мә	47
Ә духдәр	48
Әри Јусиф бен јохај	49
Ој дүл	50
Сифәттү	51
Јормә	52
Гуфдирәнүт	53
Нәхосд	54
Нүвүсүм	55
Ә јор	56
Кәнә	57
Гирисдәнүм	58
Күзәлһо назлү бирә	59

Әчә рафдани	60
Имбоши	61
Гимәттүрә	62
Биҗо бу	63
Бири	64
Јовош-јовош	65
Тараф	66
Пури, пур	67
Нисону	68
Түни	69
Имбуруз	70
Һәрүсүтүни	71
Әз дәстү	72
Нәс хосдәнүм	73
Ошуғум	74
Дәниш	75
Кәширәнүм	76
Шоһирә	77
Пир бисдори	78
Әчи түрә бәфојтү	79
Сәбәһ-сәбәһ	80
ШӘЛРҮО	
Ә јормә офто	82
Бәбәһо	84
Ај хонум	85
Истонит мәрә	86
Һәрүсүшму инборәк	87
Догһо	88
Руз у руз бу	89
Әри морел	91
Әри бәһзи шоһирһо	92
Човонлуг	94
Ај Елман	95
Әхи әрчү зән хостум мә	96
Ә лугәј јә чинор нүшим	97

Камалэ	98
Холэжмэрэ духдэри	99
Јэ донэји, јэ донэ	100

АЗЭРБАЈЧАН ДИЛИНДЭ ШЕРЛЭР

Бир китаб вар	102
Ај Садиг	104
Әһмэд бала	106
Бир гыз вардыр Кәнчэдэ	109
Фәрһадын	111
Одлу өпүшләр	113
Анар бала	115
Һерр кимик	117
Рамизим мәним	118
Ај Бәсти ханым	119
Ајдыным	120
Назим Һәсәнов үчүн	121
Ад күнүн мүбарэк	122
Чүмшүд баба вә нәвэләр	123
Јерин вар сәнин	125
Баба олмусан	127
Тејмурум	128

ӘЗ ЗУҢУН АЗЭРБОЈЧОНИ ЧАРУНДАҢО

Гәшәи Исабәјли

Әрковун	130
Дор	131
Шахгулаг	132
Зәрдәкәндүм	133
Шәһәрлү һәил	133

Атабаба Исмајылоглу

Молла Гејбуллара ә сәри оморә әз корһо

Дуво мисохум	136
Әри һәјтәр бәбә иш кәми	136
Әримә бәзәнмиш бирәкә	137
Лазимикә урәш гујум	137

Ә җә шәртәвоз	139
Чәнд гәдәр кәм кәшүм	140
<i>Назим Һусејли</i>	
Әри Вәлиш җә зән, әримәш	142
Җә појтү нибисдокә	143
Новруз мумуну	143
Ә шәвинә автобус	143
Бәс тү кини	144

Simax Şeyda
(Simax Barux oğlu Yuşmayev)
Mahnılar, qəzəllər, şeirlər
(Yəhudi və Azərbaycan dillərində)
BAKI – ŞİRVANNƏŞR – 2004

Kompüter icraçısı
Həyat Mahmudova

Kompüter yığıcısı
Anar İsabəyli

İstehsalat şöbəsinin müdiri
Həmiyyə Heydərova

Sex müdiri
Telnaz Cəbrayilova

Yığma verilib ***14.08.2004.***
Çapa imzalanıb ***17.08.2004.***

Formatı ***60x84 1/16.***
Fiziki çap vərəqi ***9,5.***
Sayı ***250.***

